

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

01.10.2024

Vår ref:

2019/2512

Deres dato:

Deres ref:

ØVRE ROMERIKE AVFALLSSELSKAP (ØRAS) IKS
Ørasvegen 85
2054 MOGREINA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Malin Røyset Aarønes, 22003644

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til kverning av impregnert trevirke - Miljøstasjon Dal Skog - Øvre Romerike Avfallsselskap - ØRAS - Ullensaker

Øvre Romerike Avfallsselskap AS får tillatelse etter forurensningsloven til kverning av impregnert trevirke for Miljøstasjon Dal Skog. Statsforvalteren har revidert bedriftens tillatelse slik at den er i tråd med IED og BREF for avfallsbehandling. Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Statsforvalteren fatter vedtak om gebyr på kr 38 900,- for behandling av saken.

Vedtaket om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages innen 3 uker.

Vi viser til søknad fra Øvre Romerike Avfallsselskap AS (heretter ØRAS), mottatt 18.04.2024, revidert søknad mottatt 08.05.2024, og sakens øvrige dokumenter.

Kort om bakgrunnen for saken

ØRAS har tillatelse etter forurensningsloven (tillatelsesnr. 2020.0638.T, vedtatt 26.06.2020) til drift av Miljøstasjon Dal Skog. Bedriften har tillatelse til å motta inntil 5000 tonn farlig avfall årlig, herunder impregnert trevirke, men har ikke tillatelse til å behandle farlig avfall. Impregnert trevirke blir samlet inn ved anlegget og sendes videre til nedstrømskunder for behandling. ØRAS ønsker nå å effektivisere transporten av impregnert trevirke til nedstrømskundene ved å utnytte lastekapasiteten bedre under transport. De søker derfor om å kunne kverne impregnert trevirke.

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett i blant annet forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Statsforvalteren skal sørge for at bedrifter med tillatelse til forurensende virksomhet reguleres med utgangspunkt i hva som regnes som BAT i den aktuelle bransjen, med eventuelle tilhørende forpliktende utslippsnivåer (BAT-AEL), innen fire år etter EU har offentliggjort slike krav, jf. forurensningsforskriften § 36-19. Kravene for avfallsbehandling ble vedtatt av EU i BAT-konklusjon 10.08.2018. Statsforvalteren har samtidig som saksbehandlingen av søknaden, valgt å

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

vurdere ØRAS sin tillatelse opp mot IED for å sikre at virksomhetens utslipp er i tråd med hva som er mulig å oppnå ved bruk av BAT.

Søknad

ØRAS har søkt om å kunne kverne 2500 tonn impregnert og kreosotbehandlet trevirke hvert år på anlegget, slik at de kan frakte større mengder avfall med færre kjøretøy.

ØRAS planlegger å utføre kverningen på fast dekke og inne i et telt. Kverningen vil foregå på en saktegående kvern med mulighet for tilkobling av vanntåke, som vil minimere støvdannelse og -flukt. Det vil foretas oppfeining etter kverning, og alt oppsop samles opp og leveres som farlig avfall. Søker opplyser at kvernet materiale lagres under tak eller i lukkede containere for å hindre at materialet kommer i kontakt med nedbør. Det følger av dagens tillatelse at forurenset overvann skal gjennomgå tilstrekkelig rensing før utslipp til resipient, som er grunnvannet og elva Risa. ØRAS anser risikoen for spredning av miljøgifter til ytre miljø som minimal når kverningen gjennomføres som beskrevet over.

Saksgang

Statsforvalteren behandler søknader i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Korrespondanse

- Forvaltningsmelding av 29.04.2024: Statsforvalteren ber om at bedriften oversender følgende opplysninger om anlegget:
 - Hvor ofte bedriften kverner impregnert trevirke og døgnkapasitet på kvernen.
 - Hvor ofte bedriften kverner avfall som skal gå til energigjenvinning og døgnkapasitet på kvernen.
- Tilbakemelding fra bedriften i revidert søknad av 08.05.2024, der de opplyser følgende:
 - Bedriften har kun én kvern tilgjengelig, hvor maks kapasitet er 75 tonn/døgn.
 - Kverning av impregnert trevirke vil foregå fra april til oktober.
 - Ved høysesong kvernes det 1 gang i uka. Dette gjelder både impregnert trevirke og avfall (trevirke) som skal gå til energigjenvinning.

Forhåndsvarsling av søknaden

Søknad er forhåndsvarslet i samsvar med forurensningsforskriften § 36-5.

ØRAS har ved søknad, uttalt seg i saken, jf. forurensningsforskriften § 36-6.

Berørte offentlige organer og myndigheter, organisasjoner som ivaretar allmenne interesser som vedtaket angår, samt andre som kan bli særlig berørt, er forhåndsvarslet direkte gjennom brev av 23.05.2024, jf. forurensningsforskriften § 36-7.

Søknaden er også lagt ut på Statsforvalteren sine nettsider, jf. forurensningsforskriften § 36-8.

Frist for å gi uttalelse var 21.06.2024.

Uttalelser og bedriftens kommentarer

Nedenfor gjengis en oppsummering av høringsuttalelsene som er mottatt i saken.

Eidsvoll kommune

Kommunen har ingen innvendinger til det omsøkte tiltaket så lenge det dokumenteres at sikkerhetstiltak og analyseprogram overholdes over tid. De ønsker å påpeke at vannforekomstene Risa og Gudmundbekken har spesielt høy naturverdi og er spesielt sårbare, blant annet som gytebekker for genetisk unik ørretbestand, harr og edelkreps.

Bane NOR SF

Bane NOR SF påpeker at ØRAS ligger 250-400 meter fra Hovedbanen. Bedriften forutsetter at det stilles nødvendige krav til håndtering av partikkelforurensning fra anlegget, slik at jernbanens dreneringsveier ikke blir negativt påvirket.

ØRAS sine kommentar til høringsuttalelsene

ØRAS hadde ingen kommentarer til høringsuttalelsene.

Lovgrunnlag og myndighet

Lovgrunnlag

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11 jf. § 29.

Forurensningsloven

Når Statsforvalteren vurderer om tillatelse til forurensende virksomhet skal gis, og eventuelt på hvilke vilkår, skal vi legge vekt på de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket sammenholdt med fordeler og ulemper tiltaket for øvrig vil medføre, jf. forurensningsloven § 11 siste ledd. I vurderingen vil vi særlig ta i betraktning i hvilken grad den omsøkte virksomheten er akseptabel sett i lys av forurensningslovens formål og retningslinjer i §§ 1 og 2.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens forvaltningsmål i §§ 4 og 5 ligger til grunn for Statsforvalterens myndighetsutøvelse. Videre skal prinsippene i §§ 8 til 12 om blant annet kunnskapsgrunnlag, føre-var-tilnærming og samlet belastning legges til grunn som retningslinjer når Statsforvalteren treffer beslutninger som berører naturmangfold.

Vannforskriften

Vannforskriften inneholder forpliktende miljømål om at alle vannforekomster skal oppnå god kjemisk og økologisk tilstand innen 2027 med mindre det er gitt unntak med hjemmel i forskriften § 9 eller § 10. Tiltak som medfører fare for forurensning av vann skal derfor vurderes i henhold til vannforskriften. Formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Forurensningsforskriften kapittel 36 og BAT for avfallsbehandling

EUs industriutslippsdirektiv (IED) er tatt inn i norsk rett i blant forurensningsforskriften kapittel 36 med vedlegg. Dette innebærer blant annet at Statsforvalteren skal sørge for at bindende utslippsgrenser (BAT-AEL) i BAT-konklusjoner for den aktuelle bransjen tas inn i tillatelser. Til støtte for gjennomføring av IED lages såkalte BREF-dokumenter (BAT-referansedokument) som beskriver beste tilgjengelige teknikker for en sektor eller bransje. På grunnlag av BREF-dokumentene vedtas BAT-konklusjoner om beste tilgjengelige teknikker og forpliktende utslippsnivåer, BAT-AEL (BAT Associated Emission Levels).

Nasjonalt prioriterte stoffer

Statsforvalteren har et mål om å kontinuerlig redusere utslipp av nasjonalt prioriterte stoffer (se vedlegg 1 i tillatelsen) med mål om at utslipp av slike stoffer blir stanset.

Forurensningsmyndighet

Statsforvalteren har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for avfallsanlegg, jf. rundskriv T-3/12 punkt 2.2.

Statsforvalterens vurdering

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Kverning av impregnert trevirke

Kverning av impregnert trevirke kan føre til dannelse av farlig støv og kan medføre store støvutfordringer for omgivelsene. For å forhindre forurensning av det ytre miljø har ØRAS planlagt for flere risikoreducerende tiltak. De planlegger å utføre kverningen i et telt med åpne gavler og på fast dekke, bruke en saktegående kvern, bruke vanntåke for å minimere støving, lagre kvernet materiale slik at det ikke kommer i kontakt med vann og feie etter kverning. Vi mener dette er gode tiltak for å redusere støvbelastningen som kan komme fra behandlingen, men vurderer at det kreves ytterligere skjerming ved kverning av farlig avfall. Vi stiller krav til at kverning av impregnert trevirke skal foregå innendørs (fire tette vegger og tak) med avsug til kanalisert utslipp. Som følge av at virksomheten er omfattet av IED og BAT for avfallsbehandling vil det være krav med BAT-AEL for det kanaliserte utslippet. Videre stiller vi krav til at impregnert trevirke, både før og etter kverning, skal lagres på fast dekke og med klimavern. ØRAS må vurdere hva som er tilstrekkelig klimavern, men telt kan godtas. Det er uklart for oss om det skal brukes samme kvern for kverning av impregnert trevirke som kverning av ordinært avfall. Vi tillater at det kan brukes samme kvern, men tillater ikke samkverning. Kvernen skal renses etter kverning av impregnert trevirke før den kan brukes til å kverne ordinært avfall. Dette vil forhindre at farlig avfall blandes inn i ordinært avfall.

Kverning og lagring av impregnert trevirke skal ikke medføre utslipp til vann. Det følger av avfallsforskriften kapittel 11 at farlig avfall skal sikres slik at det ikke medfører avrenning til grunn, avløpsnett eller annen resipient. Eventuelt spill skal kunne samles opp.

Kverning av avfall kan medføre en del støy. Ved at kverning foregår innendørs vil støyen reduseres betraktelig og vi vurderer kverning under slike forhold ikke vil være en belastning for omgivelsene.

Industriutslippsdirektivet (IED) og beste tilgjengelige teknikker (BAT)

Statsforvalteren har registrert at ØRAS driver med flere aktiviteter som er omfattet av Industriutslippsdirektivet. Det er kapasiteten på de ulike aktivitetene ved anlegget som bestemmer om bedriften er omfattet eller ikke. Vi har basert oss på informasjon om kapasitet inkludert i ØRAS

sin redegjørelse datert 11.02.2020 og søknadsdokumentene i søknaden om tillatelse til kverning av impregnert trevirke.

Søker opplyser at de kan kverne opptil 75 tonn impregnert trevirke på ett døgn.

Forurensningsforskriften § 36-15 vedlegg I, punkt 5.1 omfatter *sluttbehandling eller gjenvinning av farlig avfall med en kapasitet på over 10 tonn per dag*. Kverning av impregnert trevirke faller inn under underkategoriene c) og d) *blanding og ompakking før avfallet blir gjenstand for noen av formene for virksomhet oppført i nr. 5.1 og 5.2 i vedlegg I til direktiv 2010/75/EU*. Dette medfører at bedriften er omfattet av de bindende BAT-AEL som gjelder for mekanisk behandling av avfall (se tabell 1). BAT-AEL gjelder for kanalisert utslipp, noe vi har stilt som vilkår for kverning av impregnert trevirke.

Tabell 1. BAT-AEL forbundet med mekanisk behandling av avfall.

Parameter	Enhet	BAT-AEL (gjennomsnitt i prøvetakingsperioden)
Støv	Mg/Nm ³	2
TVOC	Mg/Nm ³	10 (*)

(*) BAT-AEL gjelder for når organiske forbindelser er identifisert som relevant i avgasstrømmen basert på fortegnelsen nevnt i BAT 3 i BREF for waste treatment¹.

Bedriften kverner avfall med brennverdi som skal gå til forbrenning med energigjenvinning. ØRAS opplyser i søknaden at de kun har én kvern tilgjengelig på anlegget og at kapasiteten på 75 tonn gjelder for denne. Vi vurderer det derfor dithen at ØRAS er omfattet av forurensningsforskriften § 36-15 vedlegg I, punkt 5.3 b) *gjenvinning, eller en blanding av gjenvinning og sluttbehandling, av ordinært avfall med en kapasitet på mer enn 75 tonn per dag ii) forbehandling før forbrenning eller samforbrenning*. Det er forbundet BAT-AEL med denne aktiviteten, men slik som for kverning av farlig avfall, er grenseverdiene forbundet med kanalisert utslipp. Vi har ikke stilt krav til at kverning av ordinært avfall skal foregå med kanalisert utslipp og BAT-AEL vil da ikke være bindende. Dersom bedriften selv velger å etablere kanalisert utslipp for kverning av ordinært avfall, vil BAT-AEL være gjeldende. Kvernen som brukes til kverning av impregnert trevirke må stå innendørs og ha oppsug til kanalisert utslipp. Dersom ØRAS ønsker å kverne ordinært avfall til brensel i samme kvern, vil BAT-AEL være gjeldende.

ØRAS må gjennomføre en kartlegging av sitt utslipp av VOC (*volatile organic compounds – flyktige organiske forbindelser*) fra kverningen, jf. tillatelsens vilkår 12.1. Gjennom kartleggingen skal bedriften vurdere hvilke VOC-er som er relevante i utslippet fra kverningen. Målekravet for TVOC (*total volatile organic compounds – totale flyktige organiske forbindelser*) gjelder for de relevante organiske forbindelsene.

ØRAS har tillatelse til å mellomlagre inntil 350 tonn farlig avfall til enhver tid på anlegget. Forurensningsforskriften § 36-15 vedlegg I, punkt 5.5 omfatter *midlertidig lagring av farlig avfall med en total kapasitet på mer enn 50 tonn*. Bedriften overstiger denne kapasitetsgrensen og vi vurderer derfor at den er omfattet av punkt 5.5. Punkt 5.5 har ingen bindende BAT-AEL.

Vi har mottatt ØRAS sin redegjørelse av hvorvidt virksomheten ved Miljøstasjon Dal Skog drives i tråd med beste tilgjengelige teknikker og i tråd med BAT-AEL-kravene som følger av BAT-konklusjonene for avfallsbehandling (BAT-WT). Virksomhetens vurdering av BAT-konklusjoner er gjennomgått og

¹ Referansedokument for Beste Tilgjengelige Teknikker for avfallsbehandling: [Best Available Techniques \(BAT\) Reference Document for Waste Treatment Industrial Emissions Directive 2010/75/EU Integrated Pollution Prevention and Control \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32010L0075)

tatt med i vår vurdering. Statsforvalteren har vurdert at de generelle BAT-konklusjonene er ivarettatt gjennom vilkår i den gjeldende tillatelsen for anlegget, blant annet gjennom vilkår om internkontroll, miljørisikovurdering, oversiktskart, utskifting av utstyr, energistyringssystem, utslippskontroll og overvåking.

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er ikke registrert funn av viktige naturtyper eller arter på tiltaksområdet i Miljødirektoratets database <https://kart.naturbase.no/>.

Uønskede fremmede arter utgjør en trussel mot norsk natur og økosystemer, og spredning av disse bør forhindres. Statsforvalteren har satt som vilkår for tillatelsen at tiltakshaver iverksetter nødvendige tiltak for å hindre spredning, jf. forskrift om fremmede organismer³. Vi viser til § 18 i samme forskrift om alminnelige krav til aktsomhet.

Statsforvalteren vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om naturmangfoldet og konsekvenser på miljøet. I og med at dette konkrete tiltaket ikke berører naturmangfold utover det som ble beskrevet i vårt vedtak av 26.06.2020², legger Statsforvalteren til grunn at det ikke er nødvendig å foreta vurderinger etter de andre miljøprinsippene i naturmangfoldloven §§ 9–12.

Forhold til plan

Området er regulert til spesialområde for anlegg og formål renovasjonsanlegg/miljøstasjon og avfallsdeponi, jf. reguleringsplan «ØRAS» (Plan ID 462, ikrafttredelse 29.11.2022). Vi vurderer at den omsøkte aktiviteten er i tråd med plan.

Samfunnsmessige hensyn

I juni 2017 kom Stortingsmelding nr. 45 (2016-2017); «Avfall som ressurs – avfallspolitikk og sirkulær økonomi». Norsk avfallspolitikk skal legge til rette for høy utnyttelse av ressursene i avfallet, og trygg håndtering av farlig avfall. En forutsetning for gjennomføring av denne avfallspolitikken er at det finnes anlegg som tilbyr ulike løsninger for mottak, sortering, gjenvinning og behandling av avfall.

Avfallsanlegg har en viktig samfunnsoppgave med å håndtere avfall som oppstår i samfunnet, men kan gi ulemper i form av trafikk, utslipp til vann, støv og støy. Ved å effektivisere transporten av impregnert trevirke vil det forekomme færre tunge kjøretøy på veiene til og fra anlegget, som vil føre til en mindre belastning for nærmiljøet. I tillegg vil en kunne redusere utslippet av CO₂. Samtidig har vi tillatt kverning av farlig avfall som kan føre til støvulemper for omgivelsene. Vi har satt krav til behandlingen av impregnert trevirke som skal forhindre slike ulemper, og på grunn av lokaliseringen av kverningen og størrelsen på avfallsanlegget, anser vi det som svært usannsynlig at omgivelsene vil bli belastet av støv og støy fra kverningen.

² Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til ØRAS Dal Skog, Ullensaker kommune, datert 26.06.2020.

Konklusjon

Kverning av farlig avfall kan gi ulemper for omgivelsene. Med de kravene som er stilt i tillatelsen, vurderer Statsforvalteren at kverning av impregnert trevirke på Miljøstasjon Dal Skog vil skje innenfor rammer som samlet sett er miljømessig forsvarlig.

Gebyr

Vi viser til varselet om gebyr i brev av 29.04.2024. Vi varslet sats 6 som utgjør kr 38 900,-. Vi vurderer at gebyret i denne saken bør følge sats 6.

Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endelig ferdigstillelse av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Statsforvalteren inngår også.

Miljødirektoratet vil ettersende faktura.

Vedtak om tillatelse og gebyr

Statsforvalteren gir ØRAS tillatelse etter forurensningsloven til kverning av impregnert trevirke på Miljøstasjon Dal Skog, ved Ørasvegen 85 i Ullensaker kommune.

Den oppdaterte tillatelsen med krav og vilkår ligger vedlagt.

Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Følgende endringer er gjort i tillatelsen;

- Tillatelsen til kverning av impregnert trevirke er lagt inn i punkt 1.2 og 4.5. Utslippsbegrensninger til luft for kverning av farlig avfall er lagt inn i nytt punkt 6.3
- Endringer i sammenheng med navnebytte (fra Fylkesmannen til Statsforvalteren)
 - Endret navn fra Fylkesmannen til Statsforvalteren
 - Oppdatert kontaktinformasjon på forsiden
 - Lagt inn ny logo på forsiden

Endringene som angår navneendringen i tillatelsen, er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 18 første ledd nr. 6.

Tillatelsen til kverning av impregnert trevirke er gitt etter forurensningsloven § 11, jf. § 29.

ØRAS skal betale et gebyr for Statsforvalterens saksbehandling. Gebyret fastsettes til 38 900 kroner. Vedtaket om gebyr er gjort etter forurensningsforskriften §§ 39-4 jf. 39-3.

Klageadgang

ØRAS og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, inkludert gebyrsatsen. En eventuell klage bør inneholde en begrunnelse og hvilke endringer som ønskes. I tillegg skal andre opplysninger som kan ha betydning for saken, komme fram.

Klagefristen er 3 uker fra dette brevet ble mottatt. En eventuell klage skal sendes til Statsforvalteren.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at gjennomføringen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal gjennomføres før klagefristen er ute eller klagen er avgjort. Avgjørelsen av spørsmålet om gjennomføring kan ikke påklages. Ved klage på valg av gebyrsats skal tilsendt faktura betales til fristen. Miljødirektoratet vil refundere eventuelt overskytende beløp dersom klagen imøtekommes.

Underretning om vedtaket

Berørte i saken, jf. forurensningsforskriften § 36-7 og andre som sendt inn høringsuttalelse, anses som underrettet ved en kopi av dette vedtaket.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvern avdelingen

Malin Røyset Aarønes
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Tillatelse til drift av Miljøstasjon Dal Skog - Øvre Romerike avfallsselskap - ØRAS

Kopi til:

ULLENSAKER KOMMUNE	Postboks 470	2051	JESSHEIM
EIDSVOLL KOMMUNE	Rådhusgata 1	2080	EIDSVOLL
HURDAL KOMMUNE	Minneåsvegen 3	2090	HURDAL
NANNESTAD KOMMUNE	Postboks 3	2031	NANNESTAD
ULLENSAKER ALMENNING	Nordåsvegen 5	2032	MAURA
Svein Aage Dahle	Mogreinavegen 108	2054	Mogreina
Jorunn Dahle	Mogreinavegen 108	2054	Mogreina
Erik Smith Jagland	2.Eikeli Terrasse 4 A	3413	Lier
Sebastian Lunn Karlsen	Sætreringen 1	2054	Mogreina
Eva Turka	Sætreringen 2	2054	Mogreina
Normunds Turks	Sætreringen 2	2054	Mogreina
BANE NOR SF	Postboks 4350	2308	HAMAR
Magne Løkken	Sætreringen 43	2054	Mogreina
Torill Iren K Løkken	Sætreringen 43	2054	Mogreina
Kenneth Bråthen	Sætreringen 41	2054	Mogreina
Bent Olaisen	Sætreringen 45	2054	Mogreina

Tillatelse etter forurensningsloven til Øvre Romerike Avfallsselskap IKS for drift av Miljøstasjon Dal Skog

Tillatelsen er gitt i medhold av lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 11 jf. §§ 16 og 29 og i medhold av avfallsforskriften kap. 9. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Vilkårene framgår på side 7 til og med side 40. Dette tillatelsesdokumentet erstatter tillatelse datert 12.09.2008, tillatelse nr. 2008.0205.T og tillatelse datert 12.11.1996, tillatelse nr. 1996.0633.T.

Hvis virksomheten ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må virksomheten i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Virksomheten bør først kontakte Statsforvalteren for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal virksomheten sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Virksomhetsdata

Virksomhetens navn	Øvre Romerike Avfallsselskap (ØRAS) IKS – Miljøstasjon Dal Skog
Beliggenhet/gateadresse	Miljøstasjon Dal Skog, Ørasvegen 85
Postadresse	2054 Mogreina
Kommune og fylke	Ullensaker kommune, Akershus fylke
Gnr./bnr.	Del av 199/221
Org. nummer (virksomhet)	974706814
Org. nummer (ansvarlig enhet)	971040610
Lokalisering av anlegg	UTM sone 33, øst: 289500 nord: 6683057
Hovedkategori IED ¹	5. Avfallshåndtering
IED-koder ²	5.1, 5.3, 5.4 og 5.5

Tillatelse første gang gitt: 12.07.1996	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd: 26.06.2020	Tillatelse sist endret: 01.10.2024
Kari Skogen seksjonssjef	Malin Røyset Aarønes rådgiver	
<i>Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift</i>		

¹ IED (industriutslippsdirektivet) er gjennomført i norsk rett ved forurensningsforskriften av 1. juni 2004 nr. 931, kap. 36 om behandling av tillatelser etter forurensningsloven.

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2020.0638.T	0235.0030.01 kompostering
	0235.0030.02 avfall - mottak, mellomagring og sortering
	0235.0030.03 deponi

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
0	26.06.2020		Tillatelse revidert i medhold av forurensningsloven § 18 tredje ledd
1	01.10.2024	1.2, 4.5, nytt punkt 6.3	Tillatelse til kverning av impregnert trevirke. Lagt inn ny logo og endret fra Fylkesmannen til Statsforvalteren i forbindelse med navneendring, samt oppdatert kontaktinformasjon til embetet.

Innholdsfortegnelse

1	Tillatelsens rammer	7
1.1	Lokalitet	7
1.2	Aktiviteter	7
1.3	Deponering	7
1.4	Avfallshåndtering	8
1.5	Avfall som det ikke er tillatt å ta imot på anlegget	9
1.6	Driftstider	9
1.7	Utforming av anlegget	10
2	Generelle vilkår	10
2.1	Utslippsbegrensninger	10
2.2	Plikt til å overholde grenseverdier	10
2.3	Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig	10
2.4	Utskifting av utstyr	10
2.5	Plikt til forebyggende vedlikehold	11
2.6	Tiltaksplikt ved økt forurensningsfare	11
2.7	Internkontroll	11
2.7.1	Drift av anlegget	11
2.7.2	Avvikshåndtering	11
2.8	Kompetanse	12
3	Særskilte vilkår for deponering av avfall	12
3.1	Registrering og kontroll ved mottak av avfall til deponi	12
3.1.1	Mottakskontroll	12
3.1.2	Testing av avfall	12
3.1.3	Avvising av avfall	13
3.1.4	Informasjon til kunder	13
3.2	Behandling av avfall før deponering	13
3.3	Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper	13
3.3.1	Ristgods og sand fra sandfang fra renseanlegg	13
3.3.2	Forurensede gravemasser	13
3.3.3	Asbest	14
3.3.4	Gipsavfall	14
3.3.5	Slam fra oljeutskillere	14
3.4	Oppfylling og drift	14
3.4.1	Bunn og- sidetetting	14
3.4.2	Oppfylling	14
3.5	Avslutning og etterdrift	15

3.5.1	Generelt	15
3.5.2	Topptetting	15
3.5.3	Avslutningsplan og melding til Statsforvalteren	16
3.5.4	Avslutningsinspeksjon.....	16
3.5.5	Etterdrift	16
3.6	Finansiell sikkerhet for deponidrift.....	17
4	Krav for avfallshåndtering.....	17
4.1	Generelt	17
4.2	Mottakskontroll	17
4.2.1	Feilsortert og ulovlig avfall.....	18
4.3	Særskilte vilkår mellomlagring, sortering, omlasting og behandling av næringsavfall	18
4.4	Særskilte vilkår for mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall	18
4.5	Særskilte krav til mottak og håndtering av farlig avfall.....	19
4.5.1	Mottakskontroll og deklarerering	19
4.5.2	Generelle krav til håndtering av farlig avfall	19
4.5.3	Kverning av impregnert trevirke	20
4.5.4	Oversikt over mottatt og mellomlagret farlig avfall	20
4.5.5	Krav til regnskap ved lagring av farlig avfall	20
4.6	Særskilte vilkår for forbehandling av gravemasser før deponering	20
4.6.1	Mottak og behandling	20
4.6.2	Sluttbehandling.....	21
4.7	Særskilte vilkår for våtorganisk (matavfall) og hageavfall	21
4.7.1	Avfall til optisk sorteringsanlegg	21
4.7.2	Kompostering.....	21
4.8	Særskilte vilkår for kverning av hageavfall, trevirke og restavfall til forbrenning	22
4.9	Særskilte vilkår for knusing av betong	22
4.10	Særskilte vilkår for sortering og behandling av isolerglassruter.....	22
4.11	Egenprodusert avfall.....	22
5	Utslipp til vann.....	23
5.1	Rent overvann	23
5.2	Forurenset overvann	23
5.3	Sigevann fra deponi	23
5.3.1	Tiltak for å redusere sigevannsmengden.....	23
5.3.2	Oppsamling og behandling av sigevann.....	24
5.4	Krav til ledningsnett og renseenheter for sigevann og overvann	24
5.5	Utslippsbegrensninger	24
5.6	Sanitæravløpsvann	25

6	Utslipp til luft	25
6.1	Diffuse utslipp	25
6.2	Deponigass	25
6.3	Utslipp til luft fra kverning av farlig avfall	25
7	Nærmiljøtiltak	26
7.1	Generelt	26
7.2	Forsøpling	26
7.3	Støv	26
7.4	Lukt	26
7.4.1	Luktbegrensning	26
7.4.2	Forebyggende tiltak og driftsplan.....	26
7.4.3	Lukthåndterings- og kommunikasjonsplan	27
7.5	Støy	27
7.6	Spredning av fremmede og uønskede arter	27
8	Grunnforurensning.....	28
9	Kjemikalier	28
10	Energi	29
10.1	Energistyringssystem.....	29
10.2	Utnyttelse av overskuddsenergi.....	29
10.3	Spesifikt energiforbruk	29
11	Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning.....	29
11.1	Miljørisikoanalyse	29
11.2	Forebyggende tiltak.....	29
11.3	Brann.....	29
11.4	Etablering av beredskap.....	30
11.5	Varsling av akutt forurensning.....	30
12	Miljøovervåking og utslippskontroll.....	30
12.1	Kartlegging av utslipp	30
12.2	Utslippskontroll.....	30
12.3	Overvåking av deponi i driftsfasen og etterdriftsfasen	31
12.3.1	Oversikt over deponiets utvikling	31
12.3.2	Vannbalanseberegninger	31
12.3.3	Overvåking av deponigass.....	31
12.3.4	Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann	31
12.4	Overvåking av utslipp fra avfallsaktiviteter	32
12.5	Overvåking etter vannforskriften, av grunnvannet og elven Risa - resipientovervåking.....	32
12.6	Kvalitetssikring av målingene	33

13	Rapportering til Statsforvalteren	34
13.1	Avfallsanlegg	34
13.2	Deponi	34
14	Undersøkelser og utredninger	35
14.1	Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter	35
14.2	Tiltak mht. overvann	35
14.3	Utredning for det nedlagte deponiet ØRAS I	35
14.4	Oppdatere måleprogram	35
14.5	Undersøkelse av vannforekomst.....	35
14.6	Utredning som følge av industriutslippsdirektivet.....	36
14.7	Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann	36
15	Eierskifte, omdanning m.v.	37
16	Nedleggelse/midlertidig stans.....	37
17	Tilsyn.....	37

Vedlegg 1 - liste over prioriterte miljøgifter, jf. vilkår satt i kapittel 2.1.

Vedlegg 2 - liste over farlig avfall som er tillatt tatt imot på anlegget

Vedlegg 3 - kartutdrag fra reguleringsplanen

Vedlegg 4 - oversiktsfoto over anlegget og aktivitetene på ØRAS Dal Skog

1 Tillatelsens rammer

1.1 Lokalitet

Tillatelsen gjelder forurensning fra driften ved Miljøstasjon Dal Skog (del av gbnr. 199/221) i Ullensaker kommune.

All aktivitet skal forgå innenfor anleggsområdet. Oversiktskart over anlegget er vist i vedlegg 3.

1.2 Aktiviteter

Tillatelsen gjelder aktivitet i tabell 1.

Tabell 1: Aktiviteter på området.

Avfalls- type	Mottak- og mellom- lagring	Sorter- ing	Behandling				Deponeri ng
			Kverning/ knusing	Kompo stering	Behandling jf. punkt 4.10	Behandling jf. punkt 4.6	
Nærings- avfall / husholdn- ingsavfall	Ja	Ja	Hageavfall Møbler/ tepper Trevirke Madrasser Hardplast Brennbart etter sortering fra gj.st. Betong til intern bruk og deponi	Våt- organisk og hage- avfall	Skjære ut rammen på isolerglass- ruter	Forbehandling av gravemasser til deponi	Avfall som tillates på deponi for ordinært avfall jf. avfalls- forskriften kap. 9
Farlig avfall	Fraksjoner jf. vedlegg 2	Ja	Impregnert trevirke				Asbest Oljeholdig slam
EE- avfall	Fraksjoner jf. tabell 3	Ja					
Smitte- farlig avfall	Fraksjoner jf. tabell 3						

1.3 Deponering

Tillatelsen omfatter deponi i "Kategori 2: Deponi for ordinært avfall" i henhold til avfallsforskriften § 9-5.

Tillatelsen omfatter deponering av avfall som oppfyller mottakskriteriene i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II for inert avfall, ordinært avfall, samt farlig avfall som kan samdeponeres med ordinært avfall. Tillatelsen er likevel begrenset til avfall listet i tabell 2.

For drift og etterdrift av avfallsdeponi skal virksomheten forholde seg til kravene i avfallsforskriften kapittel 9 og kravene i denne tillatelsen.

Tabell 2: Følgende typer og mengder avfall tillates deponert

Avfallstype	EAL-kode	Avfallsstoffnr.	Mengde deponert per år (tonn)	Beskrivelse
Inert og ordinært avfall			Ingen grense	Avfall som tillates på deponi for ordinært avfall jf. avfallsforskriften kap. 9
Farlig avfall i egne celler	EAL 160212 EAL 170601 EAL 170605	7250	1 000	Kasserte utstyr som inneholder fri asbest, og asbestholdige isolasjons- og byggematerialer
	EAL 130501 EAL 130502 EAL 130503	7022		Slam fra oljeutskillere

Tillatelsen til deponering gjelder til tilgjengelig deponivolum er fylt opp.

Tilgjengelig deponivolum følger av begrensninger i deponeringshøyde og -areal fastsatt gjennom gjeldende reguleringsplan (Miljøstasjon Dal Skog, datert 13.12.2005-rev. 11.04.06). Statsforvalteren forutsetter at virksomheten til enhver tid sikrer at deponeringshøyde og -areal samsvarer med plan- og bygningslovens³ bestemmelser.

1.4 Avfallshåndtering

Tillatelsen gjelder også mottak, mellomlagring og behandling av avfall. Tillatte avfallsfraksjoner, og mengder fremgår av tabell 3 og er regulert i pkt. 4.

Tabell 3: Følgende typer avfallsfraksjoner tillates på anlegget; mengder, lagringstid og lagringssted.

Avfalls- fraksjon	EAL-kode	Avfallsstoffnr.	Mengde tatt imot pr. år (tonn)	Mengde lagret til enhver tid (tonn)	Maksimal lagringstid	Lagrings- og behandlingssted
Næringsavfall og husholdningsavfall*			100 000 tonn	50 000 tonn	12 måneder Blandet, usortert avfall inntil 3 virkedager	Tett dekke ⁴ , eventuelt klimavern etter risikovurdering Kvernet restavfall skal lagres innendørs
Hageavfall og våtorganisk					Avfall til optisk sortering inntil 5 virkedager. Utsortert matavfall inntil 5 virkedager. Kompost 2 år	All åpen lagring av avfall til optisk sortering skal foregå innendørs Kompost på tett dekke

³ Lov om planlegging og byggesaksbehandling av 27.06.2008 nr. 71

⁴ Med «tett dekke» menes et dekke som er ugjennomtrengelig i forhold til det som lagres på det. Dette kan eksempelvis være et betongdekke, asfaltdekke eller i en container. Ikke grus. Ferskt oljesøl på asfalt vil kunne løse opp asfalten.

Farlig avfall, inkludert impregnert trevirke	Liste jf. vedlegg 2	Liste jf. vedlegg 2	5 000	350	12 måneder	Tett dekke og innendørs/klimavern ⁵ Annen lagringsmåte tillates dersom virksomheten kan dokumentere at det gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse ⁶
Smittefarlig avfall fra helsetjenesten og fra dyrehelsetjenesten	180101 180103 180104 180201 180202 180203	6003	1	0,5	1 måned	Innendørs og i lukket transportenhet. Kjølig < 3 °C
EE- avfall	200135 200136	1599			6 måneder	Klimavern
Jordmasser som er forurenset med olje		1603 1604	10 000	10 000	1 år før deponering	Tett dekke
Jordmasser som er forurenset med annen biologisk nedbrytbar forurensning (f. eks glykol)		1603 1604	1 000	1 000		
Ulovlig avfall jf. vilkår 1.5 og 4.2					Leveres videre så snart som mulig	Egnede lukkede beholdere eller tett dekke og innendørs/klimavern

*Mengdene på næringsavfall og husholdningsavfall omfatter alle fraksjoner som tas imot på anlegget, også de fraksjonene som er mengdebegrenset ytterligere i tabellen av forurensningsmessige grunner.

1.5 Avfall som det ikke er tillatt å ta imot på anlegget

- Radioaktivt avfall
- Eksplosivt avfall

Ulovlig avfall skal håndteres jf. vilkår 4.2.1.

1.6 Driftstider

Driftstider (åpningstider) for anlegget er ikke regulert etter forurensningsloven. Det er fastsatt grenseverdier for støyende virksomhet i pkt. 7.5.

⁵ Med klimavern menes overbygg, tett konteiner eller lignende slik at avfall ikke kommer i kontakt med vann.

⁶ Impregnert og kreosotbehandlet trevirke som ikke er kvernet/knust tillates lagret utendørs på tett dekke forutsatt at det kan dokumenteres av kostnaden ved klimavern overstiger nytteverdien for påvirkning på ytre miljø. Avskjæring av overvann og påvirkning på sigevannskvalitet skal inngå i risikovurderingen av aktiviteten.

1.7 Utforming av anlegget

Virksomheten skal ha et oversiktskart som viser hvor ulike avfallsfraksjoner blir mellomlagret og håndtert. Oppdaterte tegninger som viser ledningsnett, kummer og oljeutskillere på virksomhetens areal, skal til enhver tid være tilgjengelig på anlegget.

Avfallsanlegget skal være sikret mot adgang for uvedkommende gjennom inngjerding, og være utilgjengelig utenom anleggets åpningstider, det skal skjermes mot innsyn der hvor det er relevant av hensyn til å redusere naboers sjenanse av anlegget.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 14.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

2.4 Utskifting av utstyr

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jf. pkt. 2.3. Der det finnes relevante BAT-konklusjoner for virksomheten, skal det nye utstyret være i overensstemmelse med disse, jf. forurensningsforskriften kapittel 36 vedlegg 2.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal virksomheten gi melding til Statsforvalteren om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Dette gjelder for eksempel dersom gassanlegg eller renseanlegg for sigevann må tas ut av drift for kortere perioder.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. pkt. 11.5.

Virksomheten skal løpende gjøre en vurdering av hvordan mulige effekter av klimaendringer, som for eksempel hyppigere og kraftigere nedbør, vil innvirke på deponiet. Eksempelvis hvordan dette påvirker sigevannrensing, gassanlegg og eventuell endring i geologisk stabilitet. Vurderingen skal inngå i virksomhetens internkontroll.

2.7 Internkontroll

Virksomheten plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette⁷. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

ØRAS IKS skal bidra til å samordne internkontrollen for virksomheter som har aktiviteter på anleggsområdet innen forhold som kan påvirke ytre miljø, jmfør internkontrollforskriften § 6. ØRAS skal sørge for at det etableres en skriftlig avtale om ansvarsfordelingen for ytre miljø mellom ØRAS IKS og andre eventuelle leietakere på området.

2.7.1 Drift av anlegget

Det skal foreligge oppdaterte kart som viser hvilke aktiviteter som foregår på avfallsanlegget. Alle aktivitetene skal ha egne driftsrutiner som inngår i internkontrollen.

Virksomheten plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Krav om miljørisikovurdering følger av pkt. 11.1.

2.7.2 Avvikshåndtering

Avvik er brudd på forurensningsregelverket og denne tillatelsen, og skal håndteres i samsvar med bestemmelsene i internkontrollforskriften § 5, 2. ledd punkt 7. Dette inkluderer undersøkelse av årsakene til at avvikene har skjedd, vurdering og iverksetting av strakstiltak for å rette avvikene, samt forebyggende tiltak for å hindre at lignende avvik skal skje på nytt.

Avvikshåndteringen skal dokumenteres skriftlig og rapporteres til Statsforvalteren iht. pkt. 13.

⁷ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

Virksomheten skal ha et system (loggføring) for registrering av innkomne klager fra naboer o.l. Klagen skal vurderes mot driften ved anlegget og det skal gis en beskrivelse av eventuelle tiltak som iverksettes.

2.8 Kompetanse

Virksomheten skal råde over tilstrekkelig kompetanse til å vurdere miljørisiko for sin virksomhet.

Alle i virksomheten skal ha dokumentert opplæring innenfor sine arbeidsområder for å overholde kravene i denne tillatelsen. Personell ved mottakskontrollen skal ha kompetanse om hva som er tillatt å motta og hvordan dette håndteres. Alle som håndterer farlig avfall i virksomheten skal ha dokumentert opplæring i slik håndtering.

Kompetanse og plan for kunnskapsøkning skal dokumenteres i internkontrollen.

3 Særskilte vilkår for deponering av avfall

3.1 Registrering og kontroll ved mottak av avfall til deponi

Alt avfall som deponeres skal registreres, loggføres og veies før deponering, jf. avfallsforskriften § 9-12. Registreringen skal til enhver tid tilpasses myndighetenes krav til rapportering.

3.1.1 Mottakskontroll

Mottakskontrollen skal minimum følge kravene fastsatt i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, jf. § 9-11. Det skal gjennomføres kontroll av alt avfall som mottas. Kontrollen skal avdekke om avfallsforskriftens bestemmelse om behandling av avfallet er oppfylt før deponering og om avfallets innhold er i strid med tillatelsen.

Alt avfall skal kontrolleres visuelt før og etter lossing og sammenliknes med dokumentasjonen fra avfallsprodusent.

3.1.2 Testing av avfall

Det skal tas stikkprøver av minst 1 av hver 100. avfallsleveranse ved deponiet, jf. avfallsforskriften kap. 9 vedlegg II punkt 1.4, med mindre det kan dokumenteres unntak fra dette kravet jf. avfallsforskriften kap. 9, vedlegg II, punkt 1.2. Virksomheten plikter i tillegg å ta stikkprøver utover dette hvis det foreligger mistanke om at avfallet ikke kan deponeres på anlegget.

Ordinært avfall som skal deponeres på deponi for ordinært avfall er unntatt fra krav om tester jf. avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II punkt 1.2 d). Dette unntaket gjelder ikke dersom det er mistanke om at avfallet kan inneholde farlig avfall, eller om avfallet skal samdeponeres med farlig avfall. Avfallsprodusenten må også likevel dokumentere at avfallet ikke omfattes av forbudet i § 9-4 første ledd bokstav a).

Ved mottak av forurenset gravemasse skal deponiansvarlig kontrollere at massene ikke ligger over beregnede akseptkonsentrasjoner i henhold til gjennomført risikoanalyse, jf. vilkårene i kapittel 3.3.2 i denne tillatelsen.

Stabilt ikke-reaktivt asbestavfall som ikke inneholder andre farlige stoffer enn bundet asbest kan deponeres på deponi for ordinært avfall uten testing jf. avfallsforskriften kap. 9 vedlegg II punkt 1.2 e).

3.1.3 Avvising av avfall

Dersom det oppdages avfall som ikke tillates deponert, eller dokumentasjonen fra avfallsprodusent ikke er tilstrekkelig til å vurdere den opp mot mottakskriteriene eller mangler, skal avfallet avvises for deponering. All avvising av avfall skal loggføres.

Avfall avvist for deponering kan likevel håndteres på anlegget i samsvar med vilkårene i kapittel 4 i denne tillatelsen. Hvis virksomheten velger å håndtere avvist avfall påtar den seg avfallsprodusentens ansvar for det avviste avfallet.

3.1.4 Informasjon til kunder

Virksomheten skal gi kundene nødvendig informasjon om hva slags avfall det er tillatt å deponere ved anlegget. Virksomheten skal opplyse kundene om at vedlegg II til avfallsforskriften kapittel II også gjelder avfallsprodusent, og at avfallsprodusenten skal dokumentere at avfallet oppfyller kravene i vedlegg II.

3.2 Behandling av avfall før deponering

Alt avfall skal være behandlet⁸ før deponering, jf. avfallsforskriften § 9-6. Behandlingen skal sikre at avfallets innhold av organisk materiale ikke overskrider avfallsforskriftens krav til maksimum innhold og kriteriene i vedlegg II til kapittel 9 i forskriften.

Avfall som lett kan materialgjenvinnes skal ikke deponeres.

3.3 Særskilte krav til deponering av visse avfallstyper

3.3.1 Ristgods og sand fra sandfang fra renseanlegg

Avfallet skal være avvannet før deponering og overdekkes ved behov.

3.3.2 Forurensede gravemasser

Forurensede gravemasser som legges på deponi skal ikke ha så høye totalkonsentrasjoner av noe stoff at det regnes som farlig avfall etter avfallsforskriften kapittel 11 vedlegg 1 og 2. Gravemassene skal tilfredsstille krav i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II punkt 2.1 og 2.2. Virksomheten gjennom en risikoanalyse beregne akseptkonsentrasjoner/toleransekonsentrasjoner av forurensende stoff i jordmasser som kan deponeres på Dal Skog av hensyn til mulig påvirkning på mennesker og miljø. Risikovurderingen skal blant annet inneholde en vurdering av maksimal mengde og forurensingsgrad i masser som deponiet kan motta uten negativ påvirkning av sigevann/gass. Akseptkonsentrasjoner skal differensieres for ulike typer masser. Virksomheten må kunne sannsynliggjøre at bunntetting og sigevannshåndtering er tilstrekkelig til å håndtere avrenning fra forurensede masser.

⁸ *Behandling* (§ 9-3 i): de fysiske, termiske, kjemiske eller biologiske prosesser, herunder sortering, som endrer avfallets egenskaper med formål å redusere dets volum eller den fare det representerer, gjøre det lettere å håndtere eller enklere å gjenvinne

3.3.3 Asbest

Asbest skal være emballert ved mottak. Avfallet skal være deklarerert i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Asbest skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål. Cellene skal være avmerket på kart. Kriteriene gitt i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II pkt. 2.3.3 skal overholdes.

3.3.4 Gipsavfall

Gips som kan gjenvinnes skal ikke deponeres. Gipsavfall skal deponeres i celler der det ikke mottas biologisk nedbrytbart avfall. Kriteriene i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II pkt. 2.2.1 skal overholdes.

3.3.5 Slam fra oljeutskillere

Massene skal være avvannet og overholde krav til deponering jf. avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg II punkt 2.3 før de mottas ved anlegget. Avfallet skal være deklarerert i samsvar med bestemmelsene i avfallsforskriften kapittel 11 om farlig avfall. Slam fra oljeutskillere skal deponeres i egne celler avsatt til dette formål.

3.4 Oppfylling og drift

3.4.1 Bunn og- sidetetting

Alle nye deponiområder skal oppfylle kravene til dobbel bunntetting i avfallsforskriftens kap. 9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3.

Etappe 2 av Dal Skog avfallsdeponi (Dal Skog II) oppfylder krav til dobbel bunn- og sidetetting i henhold til avfallsforskriftens kap.9, vedlegg I, punkt 3.2 og 3.3, jf. brev fra Statsforvalteren datert 5.12.2003.

3.4.2 Oppfylling

Utformingen av deponiet skal sørge for at stabiliteten i avfallsmassen og tilknyttede strukturer sikres, samt at faren for setninger reduseres. Det skal foretas årlige registreringer og utbedringer av setninger i deponiet både under aktiv drift og i etterdriftsfasen.

Driften av deponiet skal skje på en slik måte at åpent, aktivt areal er minst mulig. Avslutning skal skje i henhold til punkt 3.5 i denne tillatelsen. Sigevann skal håndteres i henhold til avfallsforskriften kapittel 9 vedlegg I punkt 2 og punkt 3.4, og punkt 5.3 i denne tillatelsen.

Både komprimeringsgrad og frekvens på tildekkingen av avfallet må tilpasses avfallstype med tanke på risiko for miljøulemper, betydning for deponiets gassproduksjon og klimatiske forhold og konkretiseres i virksomhetens driftsrutiner.

Dersom det deponeres nedbrytbart avfall på deponiet eller tidligere deponert avfall bidrar til å opprettholde en gassproduksjon, skal oppfyllingen og driften legge til rette for en best mulig gassoppsamling og -behandling, jf. punkt 6.2 i denne tillatelsen. Dette gjelder også etter at deponiet er avsluttet.

Det skal være etablert prosedyrer og rutiner for drift, vedlikehold, tilsyn og overvåking av deponiet i driftsfasen i samsvar med kravene i avfallsforskriften og denne tillatelsen. Prosedyrene m.v. skal inngå i virksomhetens internkontroll jf. vilkår 2.7.

3.5 Avslutning og etterdrift

3.5.1 Generelt

Oppfylling og avslutning av deponiet skal planlegges og gjennomføres slik at det blir plass for planlagt topptetting i henhold til avslutnings- og etterdriftsplanen innen de høydebegrensninger som angis i gjeldende reguleringsplan.

3.5.2 Topptetting

Topptetting er her benyttet som en felles betegnelse for de lag med masser eller membraner som legges oppå avfallet etter at deponeringen har opphørt. For oppbyggingen av topptettingen vises det til tabell 4 og til veileder til deponiforskriften TA-1951/2003.

Materialene som brukes i topptettingen skal ikke inneholde forurensningsstoffer som overstiger normverdier for forurenset grunn jf. vedlegg II til forurensningsforskriften kap. 2, eller bakgrunnsnivå jf. TA 2553/2009. Utformingen av topptettingen skal sikre stabilitet og forebygge utglidninger, lede bort overvann, sikre kontrollert utslipp/utsug av deponigass, hindre erosjon og ukontrollert vanninntrengning, samt tilpasses etterbruken av arealene.

Deponiområder skal avsluttes med topptetting før eventuell annen avfallsrelatert aktivitet kan etableres oppå.

Tabell 4. Funksjonskrav til materialene og lagene som skal inngå i topptetting ved avslutning av deponiområder

Topptettingens inndeling i lag	Funksjonskrav	Krav til lagtykkelse
Toppdekke Må tilpasses etterbruk av området. a) Vekstlag (der reguleringsplanen gir føring for planteproduksjon) eller b) Tett eller semipermeabelt fast dekke, eventuelt bygninger (der reguleringsplanen gir føring for bygg og annen infrastruktur)	Rene, inerte materialer som ikke bidrar til forurensning av nedbørsvannet. Skal gi grunnlag for planlagt etterbruk. Skal hindre ødeleggelse av dreneringslag og underliggende tettlag.	> 1 meter vekstlag. Laget økes ytterligere ut fra planlagt arealbruk som deponiet skal tilbakeføres til
Dreneringslag	Skal hindre at vann blir stående over tettingslaget, samt redusere mengden vann som kan trenge ned i avfallet. Skal til dels også tjene som beskyttelse for tettingslaget under.	> 0,5 meter Må for øvrig tilpasses til arealet som skal dreneres
Tettingslag Impermeabelt mineralag	Skal redusere vanngjennomstrømningen i deponiet og hindre ukontrollert utslipp av deponigass	> 0,5 m leire eller en leiremembran (bentonitt), som gir en hydraulisk konduktivitet på $K < 1 \times 10^{-9}$ m/sek
Gassdreneringslag	Skal bidra til oppsamling av deponigass. Skal også bidra til å drenere bort sigevann som presses ut av avfallet, særlig i skråninger.	

* Geomembraner eller llignende skal etter behov legges for å hindre sammenblanding mellom lagene og sikre at lagstrukturen beholdes over tid.

For celler avsatt til deponering av asbest, skal det endelige toppdekket være egnet til å hindre spredning av fibrer.

For deponiområder som inneholder organisk avfall, skal utformingen av toppdekket sikre at det skjer en tilstrekkelig vanntilførsel til å opprettholde nedbrytningsprosessene i deponiet og oppsamling av produsert gass, samtidig som utvasking av avfallet begrenses til et minimum. Det skal legges til rette for biologisk metanoksidasjon i lekkasjepunkter og som supplement til ordinær gassoppsamling. Overdekkingen skal være egnet til å hindre utslipp av gass både av hensyn til klima og lukt.

Det skal etableres en egnet overflate på deponiet med hensyn til avrenning og håndtering av overflatevann.

3.5.3 Avslutningsplan og melding til Statsforvalteren

Når tilgjengelig deponivolum i henhold til reguleringsplan er utnyttet eller tillatelsen ikke lenger har gyldighet, skal deponiet avsluttes med mindre det gis tillatelse til å utvide deponiet.

Senest 1,5 år før avfallsdeponeringen skal opphøre, skal virksomheten i melding til Statsforvalteren legge frem en plan for endelig avslutning og etterdrift. Det vil si at det skal sendes inn en plan for avslutning av ØRAS II når denne skal avsluttes, selv om nye deponiområder settes i drift. Planlagt utforming av toppdekket skal angis i avslutnings- og etterdriftsplanen som skal godkjennes av Statsforvalteren. Planen må ta høyde for etterfylling pga. setninger og fortsatt drift av anlegg for behandling av gass og sigevann. Krav til vekstlag og helningsgrader er gitt i reguleringsbestemmelsene.

Meldingen skal i tillegg inneholde følgende dokumentasjon:

- Ajourført eiendomskart dersom det har skjedd endringer i eiendomsforholdene
- Ajourførte tegninger av eksisterende installasjoner og anlegg
- Eventuelt forslag til endringer i overvåkningsprogrammet for etterdriftsfasen
- Plan/kart over nøyaktig plassering (koordinater) av målepunkter for setninger
- Plan for drift og vedlikehold av anlegg og tekniske installasjoner
- Profiler av endelig topptetting på alle felter av deponiet. Valgt topptetting må dokumenteres i henhold til funksjonskrav jf. tabell 4.
- Beskrivelse av planlagt etterbruk

3.5.4 Avslutningsinspeksjon

Statsforvalteren vil gjennomføre avslutningsinspeksjon etter at dokumentasjonen i punkt 3.5.3 er oversendt Statsforvalteren. Deponiet eller en del av det kan bare anses som avsluttet dersom Statsforvalteren har gjennomført sluttinspeksjon på stedet, og skriftlig har meddelt at vilkårene for avslutning er oppfylt.

På bakgrunn av sluttinspeksjonen kan Statsforvalteren fastsette ytterligere vilkår for avslutning og etterdrift.

3.5.5 Etterdrift

Virksomheten har ansvar for etterdrift så lenge forurensningsmyndigheten mener det er nødvendig for å hindre forurensning fra deponiet, normalt vil dette være minimum 30 år.

3.6 Finansiell sikkerhet for deponidrift

Virksomheten plikter å ha etablert en tilfredsstillende finansiell garanti eller annen tilsvarende sikkerhet for deponiet. Dette for å sikre at forpliktelsene som følger av denne tillatelsen til deponidrift, herunder kravene til nødvendige tiltak i avslutnings- og etterdriftsfasen, kan oppfylles, jf. avfallsforskriften § 9-10.

Virksomheten skal avklare oppdateringsbehov og revidere beregningene innen 31.12.2020.

4 Krav for avfallshåndtering

4.1 Generelt

Virksomheten plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder farlig avfall, skjer i overensstemmelse med gjeldende regler for dette fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, herunder avfallsforskriften⁹.

4.2 Mottakskontroll

Anlegget skal være tilstrekkelig bemannet i åpningstiden. Mottakskontrollen skal inkludere visuell kontroll før/ved lossing.

Virksomheten skal gjennom informasjon og veiledning til sine kunder sørge for at disse gjøres kjent med hvilke avfallstyper som tillates levert til de ulike aktivitetene og hvordan avfallet skal sorteres. Det skal være etablert formålstjenlige sorteringssystem for å optimalisere mulighetene for materialgjenvinning og minimere mengden restavfall etter sortering. Fraksjoner som kan gjenvinnes skal i størst mulig grad sorteres ut. Virksomheten skal også fastsette mål for utsorteringsgrad av farlig avfall.

Følgende fraksjoner er ikke tillatt i container for blandet avfall:

- Elektrisk og elektronisk avfall (EE-avfall)
- Farlig avfall
- Våtorganisk avfall
- Avløpsslam
- Flytende avfall
- Radioaktivt avfall
- Eksplosivt avfall
- Smittefarlig avfall

Virksomheten skal ha et system og rutiner for å hindre at kunder feilsorterer i container for blandet avfall. Bruk av avviksgebyr kan være ett av flere mulige virkemidler.

Feilsortert avfall skal registreres som avvik og håndteres som beskrevet i punkt 4.2.1.

Ved mottak av avfall med usikkert/uavklart innhold skal det gjennomføres prøvetaking og analyse for å klarlegge avfallsets sammensetning.

⁹ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) av 01.06.2004, nr. 930

4.2.1 Feilsortert og ulovlig avfall

Feilsortert og ulovlig avfall jf. punkt 1.5 som likevel er kommet inn på anlegget, skal umiddelbart overføres til egnede lukkede beholdere eller mellomlagres under tak, merkes med beskrivende tekst.

Avfallet skal leveres videre til et mottaks- eller behandlingsanlegg som har tillatelse til å ta avfallet imot så snart som mulig og senest innen 3 driftsdøgn. Hendelsen skal registreres som avvik.

Avfallet kan håndteres videre på anlegget dersom det er omfattet av tillatelsen ramme gitt i vilkår 1. Virksomheten vil da påta seg pliktene både som avfallsprodusent og avfallsmottak. Avfall som ikke kan behandles miljømessig tilfredsstillende ved virksomhetens anlegg, skal leveres til mottaksanlegg med nødvendig tillatelse.

4.3 Særskilte vilkår mellomlagring, sortering, omlasting og behandling av næringsavfall

Det tillates tatt imot blandet næringsavfall på anlegget. Sorteringsplaten skal tømmes for usortert avfall hver dag. Blandet avfall tillates lagret i containere med lokk i inntil 3 virkedager før sortering.

Sortering og omlasting av avfall skal foregå på tett dekke¹⁰ eller direkte i container. Eventuell avrenning skal håndteres i henhold til vilkår 5.

Maksimal lagringstid og lagringssted for ulike typer avfall og aktiviteter fremgår av tabell 3.

Vilkår for mottak og mellomlagring av farlig avfall er gitt i punkt 4.5.

4.4 Særskilte vilkår for mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall

Områder for håndtering og kortvarig mellomlagring av smittefarlig avfall skal være fysisk atskilt fra all annen virksomhet ved anlegget. Mottatt smittefarlig avfall skal ikke på noe tidspunkt håndteres sammen med annet avfall. Avfallet skal merkes tydelig.

Smittefarlig avfall skal lagres kjølig og temperaturen på lagringsstedet skal ikke overstige +3 °C. Det smittefarlige avfallet skal lagres innendørs og i lukkede transportenheter. Beholderne skal være støtsikre og fukt-tette samt være av et materiale og utformet slik at det ikke kan skje en avrenning. Beholderne skal oppbevares slik at de er utilgjengelige for uvedkommende.

Det skal føres journal med opplysninger om avfallets mengde, type (med EAL-koder) og opprinnelse. Journalen skal oppbevares i minst tre år.

Håndtering av smittefarlig avfall skal kun foretas av personale som innehar og opprettholder tilstrekkelig kompetanse.

Smittefarlig avfall skal leveres til den som etter forskrift om smittefarlig avfall¹¹ har tillatelse til å håndtere dette avfallet. Dette vil si at smittefarlig avfall skal leveres til anlegg med tillatelse til autoklaving eller desinfeksjon av avfallet etter § 6 i forskrift om smittefarlig avfall, eller til anlegg med tillatelse til å brenne avfallet etter avfallsforskriften.

Det forutsettes at øvrige krav i forskrift om smittefarlig helseavfall, for å unngå smittespredning og fare for forurensning, etterleves. Virksomheten skal til enhver tid disponere verne- og

¹¹ Forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste mv.

saneringsutstyr for å kunne ta hånd om eventuelle søl og lekkasjer, og ha ekstraemballasje og utsyr for merking.

4.5 Særskilte krav til mottak og håndtering av farlig avfall

4.5.1 Mottakskontroll og deklarerer

Virksomheten skal ha etablert et system som sikrer at mottatt farlig avfall er deklarerert, jf. avfallsforskriften §§ 11-12 og 11-13. All deklarerer skal skje elektronisk på www.avfallsdeklarerer.no.

For å avgjøre om avfallet er farlig avfall, må det gjøres en vurdering etter avfallsforskriften kapittel 11, jf. forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).

Virksomheten skal føre journal hvor alle nødvendige opplysninger for mottak, lagring, behandling og viderelevering av farlig avfall ivaretas. Journalen skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon, og skal oppbevares i minst 3 år.

4.5.2 Generelle krav til håndtering av farlig avfall

Farlig avfall skal håndteres etter avfallsforskriften kapittel 11¹² «Farlig avfall». Impregnert trevirke som er farlig avfall må også håndteres etter avfallsforskriftens kapittel 11.

Lagringen skal gjøres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning.

Blant annet gjelder følgende:

- a. All håndtering av farlig avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. punkt 2.7 (internkontroll) og 11 (beredskap).
- b. Alt farlig avfall skal lagres under tak eller med klimavern¹³ og på tett dekke¹⁴ med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan godtas dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse¹⁵.
- c. Lagret farlig avfall skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- d. Avfall som ved kontakt eller sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelselse av farlige stoffer, skal lagres med god avstand.
- e. Vinduer som er farlig avfall grunnet innholdet av miljøgifter skal stables og håndteres slik at de holdes hele frem til de sendes videre til godkjent mottak.
- f. Lagring av flytende farlig avfall skal ha et system som er egnet til å hindre overfylling. For tanker for petroleumsprodukter på mer enn 10 m³ og for tanker for andre farlige kjemikalier

¹² Avfallsforskriften kapittel 11 - Farlig avfall: https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-930/KAPITTEL_12#KAPITTEL_12.

¹³ Med klimavern menes overbygg, tett konteiner eller lignende slik at avfall ikke kommer i kontakt med vann.

¹⁴ Med tett dekke forstås et dekke som er ugjennomtrengelig i forhold til det som lagres på det. Vanlig asfalt vil kunne løses opp av ferskt oljesøl.

¹⁵ Impregnert og kreosotbehandlet trevirke som ikke er kvernet/knust tillates lagret utendørs på tett dekke forutsatt at det kan dokumenteres av kostnaden ved klimavern overstiger nytteverdien for påvirkning på ytre miljø. Avskjæring av overvann og påvirkning på sigevannskvalitet skal inngå i risikovurderingen av aktiviteten.

og farlig avfall over 2 m³, gjelder forurensningsforskriften kapittel 18. Kapitlet¹⁶ gjelder ikke nedgravde tanker eller tanker brukt i midlertidig bygge- og anleggsvirksomhet.

4.5.3 Kverning av impregnert trevirke

Kverningen skal foregå innendørs (under tak og fire tette vegger) med avsug til kanalisert utslipp med effektivt filter for støv og VOC¹⁷. Bedriften skal overholde grenseverdiene for utslipp til luft i punkt 6.3.

Det er ikke tillatt med samkverning av ordinært og farlig avfall. Dersom det brukes samme kvern for ordinært og farlig avfall, skal bedriften innarbeide gode rutiner for rengjøring av kvernen og nærliggende område etter kverning av farlig avfall, før det kan settes i gang med kverning av ordinært avfall.

4.5.4 Oversikt over mottatt og mellomlagret farlig avfall

Typer farlig avfall som tillates tatt imot på anlegget er listet i vedlegg 2.

Opplysninger om mengde farlig avfall på lager til enhver tid skal være lett tilgjengelig ved inspeksjon. Virksomheten skal ha et kart hvor det fremgår hvor ulike typer farlig avfall/avfall er lagret.

Virksomheten skal årlig rapportere et avfallsregnskap til Statsforvalteren som viser oversikt over farlig avfall som er lagret og sendt videre jf. pkt. 13.1.

4.5.5 Krav til regnskap ved lagring av farlig avfall

Lagret farlig avfall skal medtas i bedriftens årlige regnskap i tråd med regnskapsloven¹⁸ slik at de fremtidige kostnadene til behandlingen av dette avfallet fremkommer i regnskapet.

4.6 Særskilte vilkår for forbehandling av gravemasser før deponering

4.6.1 Mottak og behandling

Vi viser til punkt 3.2 om forbehandling før deponering.

Det tillates mellomlagring av forurensede gravemasser for mikrobiell nedbrytning og påfølgende deponering på anlegget, forutsatt at massene ikke er farlig avfall. Det tillates å ta imot masser som er forurenset med glykol eller andre biologisk nedbrytbare forurensninger etter en konkret risikovurdering jmfør vilkår 14.4.

Massene skal registreres inn over vekt og bedømmes visuelt ved mottak. Massens skal testet jf. vilkår 3.1.2. Resultatet av kvantitative analyser for vurdering av massenes nedbrytning over tid skal foreligge ved mottak. Dersom de forurensede massene har oppstått som følge av et akutt utslipp og kilden til utslippet kan dokumenteres, kan dette kravet fravikes. Det skal da bli tatt representative prøver av massene og sendt til analyse innen 3 dager fra massene er mottatt.

¹⁶ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 18 om tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall.

¹⁷ Flyktige organiske forbindelser

¹⁸ Jf. lov om årsregnskap m.v. (regnskapsloven) av 1. juli 1998 nr. 56

Forbehandlingen/lufting skal gjøres på områder med tette dekker jf. tabell 3. Avrenningen skal håndteres jf. vilkår 5. Virksomheten skal kunne dokumentere hvor massene fra de ulike aktørene er plassert.

Virksomheten skal legge til rette for best og raskest mulig nedbrytning i massene. Det innebærer en vurdering av hvor ofte massene skal luftes. Videre skal det vurderes hva som skal settes til av næringsstoffer eller «hjelpstoffer» for å optimalisere nedbrytningsforholdene.

4.6.2 Sluttbehandling

Behandlede gravemasser kan deponeres når de oppfyller kravene i punkt 1.3 og 3.3.2 i denne tillatelsen.

Massene skal ikke ligge til forbehandling/lufting lenger enn 1 år før de deponeres på anlegget eller går til godkjent slutt disponering iht. avfallsforskriften § 9-2, 2. ledd. Masser som ikke kan behandles miljømessig tilfredsstillende ved virksomhetens anlegg, skal leveres til mottaksanlegg med nødvendig tillatelse jf. vilkår 4.2.1.

4.7 Særskilte vilkår for våtorganisk (matavfall) og hageavfall

4.7.1 Avfall til optisk sorteringsanlegg

Det skal foreligge en plan for alternativ disponering av avfall til optisk sorteringsanlegg ved driftsstans. Maksimal lagringstid for utsortert matavfall er 3 dager. All åpen lagring skal foregå innendørs.

4.7.2 Kompostering

Kompostering av våtorganisk - og hageavfall på ØRAS skal skje i tråd med kravene i gjødselvereforskriften¹⁹, som Mattilsynet er myndighet for.

Kompostering skal foregå på områder med oppsamling av avrenning. Avrenning fra arealer for mottak/lagring og kompostering av mat- og hageavfall skal ved behov behandles før det slippes ut i lokal resipient. Vannet skal håndteres iht. kap. 5. Vann fra komposteringsflata skal ikke infiltreres gjennom deponert avfall. Det skal sikres at lagrings- og anleggsområdet ikke mottar unødige mengder overvann gjennom avskjærende grøftesystemer. Området der kompostering foregår, skal anlegges slik at vann ikke kan bli stående under komposten.

Komposteringsprosessen skal overvåkes jevnlig. Hyppigheten skal tilpasses fasen komposteringen er i, og overvåkningsbehov skal være spesifisert i en rutine. Det skal tilrettelegges for regulering av fuktighet og temperatur for å unngå feil i komposteringsprosessen.

Det skal tas hensyn til værforhold for å minimalisere luktulempen.

Det skal etableres rutiner for å avdekke og håndtere hageavfall med uønskede fremmede arter²⁰. Virksomheten skal ha et aktivt informasjonsopplegg hvor avfallsprodusenter/leverandører får informasjon om hvordan slikt hageavfall skal håndteres. Risikoen for å bidra til spredning av fremmede uønskede arter og plantesykdommer både fra anlegget og kompostproduktet skal inngå i miljørisikovurderingen jf. vilkår 11.1.

Brannfare ved kompostering skal risikovurderes. Utstyr for brannslukking skal være tilgjengelig.

¹⁹ Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2003-07-04-951>

²⁰ Jf. Artsbanken (2018). Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsbanken.no.

4.8 Særskilte vilkår for kverning av hageavfall, trevirke og restavfall til forbrenning

Kverningen skal skje på eget område med tett dekke og kontroll på avrenning. Det må iverksettes støvdempende tiltak, eksempelvis vanntåke eller å bygge inn transportbåndet, ved tørre perioder for å begrense støvflukt. Dette skal være en del av virksomhetens dokumenterte internkontroll.

Kverningen skal innrettes slik at materiale som følger av kverningen kan samles opp. Virksomheten kan bli pålagt å bygge inn kvernen eller at kverningen skal foregå innendørs, dersom det viser seg at støv til omgivelsene blir et problem. Hageavfall, som kvernes som en forbehandling før kompostering, skal holdes adskilt fra avfall som kvernes før det sendes til forbrenning.

Kverning av restavfall skal kun foregå innendørs og på tett dekke. Kverningen skal skje slik at støv og materiale fra kverningen kan samles opp. Statsforvalteren kan regulere utslipp fra kverningen og stille krav om avsug og effektiv støvfiltrering ved behov. Kvernet restavfall skal lagres innendørs.

Støvflukt og faren for branntilløp fra kvernedede masser skal være risikovurdert, og risikoreduserende tiltak må være iverksatt. Utstyr for brannslukking skal være tilgjengelig. Det vises til punkt 11.3 om brann.

Det er ikke tillatt å kverne farlig avfall.

4.9 Særskilte vilkår for knusing av betong

Det tillates knusing av betong som forbehandling til deponering og intern gjenbruk på anlegget. Armeringsjern skal sorteres ut og leveres til gjenvinning. For intern gjenbruk av betong er det krav om at betongen skal overholde normverdiene fastsatt i forurensningsforskriftens kap. 2²¹.

4.10 Særskilte vilkår for sortering og behandling av isolerglassruter

Det tillates å skjære ut glasset fra rammen på isolerglassruter som ikke er farlig avfall.

Med mindre det er dokumentert at glass, lim og lister ikke er farlig avfall, så skal isolerglassruter håndteres som farlig avfall og tillates ikke tatt imot for behandling.

ØRAS skal ha tilstrekkelige rutiner som sikrer at virksomheten identifiserer, sorterer og sikrer at de ikke behandler ruter som er farlig avfall. For å avgjøre om avfallet er farlig avfall, må ØRAS gjøre en vurdering etter avfallsforskriften kapittel 11, jf. forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).

Det er ikke tillatt å knuse eller skjære ut glass fra isolerglassruter som er farlig avfall.

4.11 Egenprodusert avfall

Virksomheten plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Avfall som oppstår i virksomheten, skal søkes gjenbrukt eller – for brennbart avfall – søkes utnyttet til energiproduksjon internt/eksternt. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

²¹ Vedlegg I til forurensningsforskriften kap. 2 https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2004-06-01-931/KAPITTEL_1-2#%C2%A72-12

Virksomheten skal ha oversikt over egenprodusert avfall. Dette omfatter blant annet sandfangsmasser, sigevannssedimenter og kjemikalierester. Avfall som oppstår i anlegget skal håndteres etter avfallsforskriften og leveres behandlingsanlegg eller deponi med tillatelse til å ta det imot. Ved håndtering av egenprodusert avfall i eget anlegg skal avfallet registreres inn over vekt og tas med i egenrapporteringen til anlegget.

5 Utslipp til vann

5.1 Rent overvann

Rent overvann fra tak og fra tilstøtende områder eller arealer på anlegget uten avfallsaktiviteter, skal avskjæres slik at det ikke renner inn på virksomhetens driftsareal og kommer i kontakt med avfall. Rent overvann skal heller ikke ledes gjennom deponi eller slippes på sigevannssystemet.

5.2 Forurenset overvann

Vann som kommer i kontakt med avfall skal betraktes som forurenset.

Det skal tas prøver av alt overvann fra virksomhetens utearealer som kan inneholde forurensninger slik at virksomheten har kontroll på sine utslipp. jf. vilkår 12. Virksomheten skal ha kartlagt og ha oversikt over alle sine resipienter for overflateavrenning.

Alt forurenset overvann skal samles opp og gjennomgå rensing slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet. Vannet skal passere en prøvetakingskum med mulighet for uttak av prøver. Forurenset overvann skal renses slik at utslippsgrenser fastsatt i tabell 5 overholdes, samtidig som det heller ikke er tillatt med utslipp av prioriterte miljøgifter jf. liste i vedlegg 1.

Forurenset overvann skal ikke ledes gjennom deponiet.

Sigevann og forurenset overvann skal som hovedregel renses separat. Ved eventuell samlet rensing av sigevann og forurenset overvann må ØRAS Dal Skog kunne dokumentere at denne løsningen er hensiktsmessig og at forurenset overvann da ikke medfører en fortykning av sigevannet eller reduserer effekten ved rensenanlegget.

5.3 Sigevann fra deponi

Minst mulig sigevann skal dannes i deponiet. På grunnlag av deponiet og avfallets egenskaper og de meteorologiske forhold på stedet, skal det treffes nødvendige tiltak i henhold til avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg I, punkt 2.

5.3.1 Tiltak for å redusere sigevannsmengden

Overvann skal avskjæres slik at det ikke renner inn i deponiet.

Det skal også sørges for kontroll med inntrengningen av nedbør i deponiene. Deponienes nedbørsfelt skal avgrensnes ved midlertidig avskjæring av det aktive arealet som er åpent for deponering. Frist for ferdigstilling av dekker og system for håndtering av overvann fra komposteringsflaten og sorteringsplaten er 01.06.2021 jf. vilkår 14.2.

Oppsamlingen av sigevannet og effekt av tiltak for å redusere vanninntrengningen til deponiene skal dokumenteres gjennom overvåkingsprogrammet og vannbalanseberegninger (jf. vilkår 12.3.2). Det

skal føres kontroll med eventuell innlekkasje av grunnvann gjennom vannbalanseberegninger. Virksomheten skal så langt det er mulig hindre at grunnvann trenger inn i deponi og sigevannssystem.

5.3.2 Oppsamling og behandling av sigevann

Det er ikke tillatt å slippe urensset sigevann¹ til resipient eller grunn inkludert infiltrasjonsbasseng. Sigevann fra deponiene skal samles opp, fordrøyes og renses før det ledes til infiltrasjonsbasseng.

Sigevannssystemet omfatter alle tettingslag, rør, kummer og basseng som har til hensikt å håndtere sigevann fra deponert avfall. Sigevannssystemet skal driftes optimalt, renseeffekt og kapasitet skal dokumenteres. Virksomheten skal ha utarbeidet et program for å overvåke renseprosessen tilpasset valgt renseløsning, jf. vilkår 12. Det skal så langt som mulig hindres at det oppstår unormale driftsforhold.

5.4 Krav til ledningsnett og renseenheter for sigevann og overvann

Virksomheten må dokumentere hvilke arealer som drenerer til renseenheter. Det skal også dokumenteres at ledningsnett, fordrøyningsbasseng og renseenheter er dimensjonert riktig og har tilstrekkelig kapasitet også ved fremtidige økte mengder med nedbør. Virksomheten må ha oversikt over hele sitt ledningsnett med kummer, tanker, prøvetakingspunkter, mv., slik at det er mulig å følge vannets gang gjennom anlegget.

Nedstrøms renseenheter skal det være en kontrollkum som gir mulighet for å ta prøver og mengdemåling av vannet.

Virksomheten skal ha rutiner og systemer som sikrer god og stabil drift av sigevannssystemet, jevnlig kontroll og vedlikehold, og for å avdekke og utbedre avvik. Det skal foreligge skriftlige rutiner for jevnlig kontroll og tømning av sandfang og oljeutskiller og vedlikehold av renseenheter.

5.5 Utslippsbegrensninger

Utslipp av rensset sigevann til infiltrasjonsbasseng og fra renseanlegg for forurenset overvann skal overholde grenseverdier i tabell 5.

Tabell 5. Konsentrasjonen i utslipp av overvann og sigevann skal ikke overstige følgende verdier

Kilder	Komponent	Utslippsgrenser
Sigevann og forurenset overvann*	pH	6 – 9
	Suspendert stoff (SS)	100 mg/L
	Olje >C10-C40	10 mg/L

* Utslippsbegrensningene gjelder for ufortynnet avløpsvann. Gjelder også ev. utslipp fra oljeutskillere.

Virksomheten skal årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengder og rapportere dette til Statsforvalteren i henhold til vilkår 13. Virksomheten har plikt til å redusere utslipp av miljøgifter fra prioritetslisten (vedlegg 1) i henhold til vilkår 2.3 i denne tillatelsen.

Statsforvalteren kan på bakgrunn av ny kunnskap, «årsrapportering», eller ny teknologi kunne fastsette strengere grenser og/eller krav om målinger.

5.6 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet til virksomheten²².

6 Utslipp til luft

6.1 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel lagerområder, områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig.

6.2 Deponigass

Deponigass skal samles opp for energiutnyttelse, alternativt fakling, fra alle deponiceller med signifikant gassproduksjon, både i drifts- og etterdriftsperioden. Oppsamlingsanlegget skal dimensjoneres, bygges og drives for et miljømessig optimalt gassuttak, tilpasset deponiets størrelse og forventet/beregnet gasspotensial. Eventuelt opphør må godkjennes av Statsforvalteren i forkant. Virksomheten skal ha regelmessig kontroll med diffuse utslipp av deponigass etter fastsatte rutiner, og gassuttaksanleggets effektivitet, og om nødvendig iverksette avbøtende tiltak. Overvåking av deponigass skal utføres i henhold til punkt 12.3.3 i denne tillatelsen.

Oppsamling, behandling og utnyttelse av deponigass skal utføres på en slik måte at helse- eller miljøfare ikke oppstår.

Virksomheten skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg jf. vilkår 10.2.

6.3 Utslipp til luft fra kverning av avfall

Kverning av impregnert trevirke skal foregå med kanalisert utslipp. Utslipp til luft fra kverningen av impregnert trevirke skal overholde grenseverdier i tabell 6. Dersom det etableres kanalisert utslipp til luft fra kverning av ordinært avfall, gjelder grenseverdiene i tabell 6 også for utslipp til luft fra denne aktiviteten.

Tabell 6: Grenseverdier for kanalisert utslipp til luft fra kverning av avfall

Utslippskomponent	Grenseverdi
Støv	2 mg/Nm ³
Flyktige organiske forbindelser, totalmengde (TVOC)*	10 mg/Nm ³

*Grenseverdien for TVOC gjelder bare når organiske forbindelser er identifisert som relevante i avfallsstrømmen, basert på fortegnelsen nevnt i BAT 3 i BREF for avfallsbehandling²³.

Grenseverdiene gjelder i utslippspunktet uten at det er fortynnet.

²² Jf. forurensningsforskriftens kapittel 15A om påslipp

²³ [Best Available Techniques \(BAT\) Reference Document for Waste Treatment Industrial Emissions Directive 2010/75/EU Integrated Pollution Prevention and Control \(europa.eu\)](#)

7 Nærmiljøtiltak

7.1 Generelt

Det skal sikres at forhold ved Miljøstasjonen ikke skaper konflikter med Oslo Lufthavn Gardermoen og innflyvingssonene, jf. utarbeidet restriksjonsplan for sonen rundt Oslo Lufthavn Gardermoen.

7.2 Forsøpling

Flygeavfall skal begrenses mest mulig, blant annet ved oppsetting av gjerde eller fangnett med tilstrekkelig høyde. Om nødvendig må virksomheten sørge for opprydning i berørte områder. Opprydning av skjemmende avfall på anleggsområdet og i nærmiljøet skal skje fortløpende. Transport til og fra anlegget, og internt skal foregå på en slik måte at spredning av forurensning og flygeavfall hindres²⁴.

Brenning av avfall på avfallsanleggets område er ikke tillatt.

7.3 Støv

Virksomheten skal påse at støvutslipp til enhver tid er lavest mulig. Eventuelle klager skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på plagen.

Utslipp av støv og partikler fra totalaktiviteten til virksomheten skal ikke medføre at mengde nedfallsstøv overstiger 5 g/m² i løpet av 30 dager. Dette gjelder mineralsk andel målt ved nærmeste nabo eller eventuelt ved annen nabo som er mer utsatt. Virksomheten skal gjennomføre målinger av støvnedfall for å dokumentere at støvkravene blir overholdt. Det skal gjøres målinger når det knuses betong og når det kvernes avfall.

Dersom målingene viser at støvgrensene blir overskredet, må målingene fortsette til det er gjennomført tiltak og det kan dokumenteres at grensene overholdes.

7.4 Lukt

7.4.1 Luktbegrensning

Virksomheten skal påse at lukt fra avfallsanlegget til enhver tid er lavest mulig. Eventuelle klager på lukt skal loggføres sammen med en beskrivelse av hvilke tiltak som er iverksatt for å avbøte på plagen. Om nødvendig må luktreducerende tiltak iverksettes straks.

Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned.

7.4.2 Forebyggende tiltak og driftsplan

Virksomheten skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

²⁴ for eksempel ved bruk av lukkede containere og nett over åpne containere.

Virksomheten skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

7.4.3 Lukthåndterings- og kommunikasjonsplan

Virksomheten skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Virksomheten skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr el.l. kan medføre økte luktplager.

Virksomheten skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til forurensningsmyndigheten iht. punkt 13.

7.5 Støy

Virksomhetens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner, barnehager og rekreasjonsområder skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som (innfallende lydtrykksnivå) fritt feltsverdi ved mest støyutsatte fasade:

Tabell 7: Støygrenser

Dag (kl. 07-19)	Kveld (kl. 19-23)	Lørdag (kl. 07-23)	Søn-/helligdager (kl. 07-23)
L_{pAekvT}	L_{pAekvT}	L_{pAekvT}	L_{pAekvT}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)

L_{pAekvT} er A-veiet gjennomsnitt (dBA) midlet over driftstid der T angir timene virksomheten er i drift innenfor de gjeldende intervallene.

L_{AFmax} er A-veiet maksimalnivå (dBA) for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden målt med tidskonstant «Fast» på 125 s.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra virksomhetens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Støygrensene gjelder ikke for bebyggelse av forannevnte type som er etablert etter at støygrensene trådte i kraft.

7.6 Spredning av fremmede og uønskede arter

Virksomheten skal gjennomføre nødvendige tiltak for å hindre spredning og etablering av fremmede uønskede arter²⁵ på anlegget. Rutinene skal dokumenteres i interkontrollen.

²⁵ Jf. Fremmedartslista 2018. Listen finnes på www.artsdatabanken.no

8 Grunnforurensning

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Virksomheten plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann.

Virksomheten plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Virksomheten skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal Statsforvalteren varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2²⁶, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven.

Planlagte bygge- og gravearbeider på deponiområder som er avsluttet krever både en tillatelse fra kommunen etter forurensningsforskriften kapittel 2 og et samtykke fra Statsforvalteren.

Ved endelig nedleggelse av virksomheten, skal bedriften vurdere forurensningstilstand i grunn og grunnvann med hensyn til mulig forurensning av relevante farlige stoffer som er brukt, fremstilt eller frigitt ved virksomheten og treffe de tiltak som følger av forurensningsloven § 7 og § 20. Plan for tiltak skal sendes Statsforvalteren. Statsforvalteren kan stille ytterligere krav med hjemmel i forurensningsloven. Se for øvrig pkt. 16.

9 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Virksomheten plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter virksomheten å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.²⁷

²⁶ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

²⁷ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1979, nr. 79, om substitusjonsplikt § 3a

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket²⁸ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

10 Energi

10.1 Energistyringssystem

Virksomheten skal ha et system for kontinuerlig vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå mest mulig energieffektiv drift av anlegget og tiltak for å redusere utslipp av klimagasser som bidrar til oppvarming av klimaet. Herunder skal virksomheten kontinuerlig vurdere tiltak for å øke energieffektiviteten i gassanlegget. Energistyringssystemet skal inngå i virksomhetens internkontroll.

10.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Virksomheten skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg.

10.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 13.

11 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

11.1 Miljørisikoanalyse

Virksomheten skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Virksomheten skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på virksomhetens område eller utenfor. Ved endring i avfallsaktiviteter skal miljørisikoanalysen oppdateres. Risikovurdering med fokus på akutt utslipp til miljø som følge av brann ved anlegget skal oppdateres minimum 1 gang pr. år.

Virksomheten skal ha oversikt over de miljø- og naturressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

11.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal virksomheten iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Virksomheten skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

11.3 Brann

Virksomheten skal vurdere tiltak for å hindre at brann oppstår. Brannfarlige fraksjoner skal sikres mot selvantennelse og brann.

²⁸ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrenning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008, nr. 516

Virksomheten skal ta kontakt med lokalt brannvesen for en gjennomgang og risikovurdering i forhold til brannfare. Det skal foretas en løpende risikovurdering med fokus på akutt utslipp til miljø som følge av brann ved anlegget jf. punkt 11.1.

Risikovurderingen skal ligge til grunn for rutiner for avfallshåndtering og deponidrift.

11.4 Etablering av beredskap

Virksomheten skal, på bakgrunn av en risikoanalyse og de iverksatte risikoreduserende tiltakene, om nødvendig, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning (Beredskapsplan).

Virksomheten skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang pr. år.

11.5 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift²⁹.

Melding om akutt forurensning skal gjøres til brannvesenet (Tlf. 110). Virksomheten skal også så snart som mulig underrette Statsforvalteren i slike tilfeller.

12 Miljøovervåking og utslippskontroll

Kravene til miljøovervåking gjelder både avfallsaktivitetene og deponiområder (i drift og etterdrift) på ØRAS Dal Skog.

12.1 Kartlegging av utslipp

Virksomheten plikter systematisk å kartlegge sine utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og punktutslipp. Virksomheten skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 12.2).

12.2 Utslippskontroll

Virksomheten skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av avfalls- og deponivirksomheten i henhold til et overvåkingsprogram. Dette gjelder så vel mulige effekter på luft, grunn, vann og sedimenter i den grad dette er aktuelt.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Overvåkingsprogrammet skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll. Programmet skal holdes oppdatert.

For alle målinger skal det være en prøvetakningsfrekvens som sikrer representative prøver.

²⁹ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

12.3 Overvåking av deponi i driftsfasen og etterdriftsfasen

Hensikten med overvåking av utslipp fra deponiet er å dokumentere deponiets påvirkning på miljøet/ effekten av sigevannsystemet og eventuell påvirkning på resipienter. Overvåkingen skal legges opp slik at eventuelle endringer i utslippsforholdene fanges opp.

12.3.1 Oversikt over deponiets utvikling

Virksomheten skal årlig lage en oversikt over deponiets utvikling som viser det areal som avfallet opptar, avfallsvolumer og avfallssammensetning, deponeringsmetoder, varighet av deponeringen og deponiets gjenværende kapasitet.

12.3.2 Vannbalanseberegninger

På bakgrunn av overvåkningsresultater, skal virksomheten utarbeide et årlig vannbalanseregnskap som skal rapporteres jf. vilkår 13.

Meteorologiske data som er nødvendig for dette skal samles inn på deponiet eller fra en nærliggende meteorologisk stasjon med tilsvarende nedbørsforhold.

For å bedre vannbalansen og kontroll på utlekking fra de to deponiene, skal ØRAS Dal Skog måle og rapportere på pumpet sigevannsmengde i begge pumpestasjonene separat.

12.3.3 Overvåking av deponigass

Det skal gjennomføres regelmessig kontroll av gassproduksjon og gasslekkasje fra deponiets overflate tilpasset deponiets innhold av biologisk nedbrytbart avfall. Overvåkingen skal være representativ for hver seksjon av deponiet og være et mål på om nedbrytningsprosessene i deponiet fungerer som ønsket. Hyppighet og metodikk skal beskrives i et overvåkningsprogram og minimum tilfredsstillende kravene i avfallsforskriftens vedlegg III og vilkår gitt i denne tillatelsen.

Uttak av deponigass og innhold av metan skal måles kontinuerlig. Overvåkingen av deponigassuttaket skal for øvrig tilpasses kravene til rapportering jf. punkt 13.

Samtidig varsles det at krav om måling av deponigassens sammensetning utover innhold av metan kan komme.

12.3.4 Overvåking av sigevann, overflatevann og grunnvann

Virksomheten skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann i henhold til avfallsforskriftens kap. 9 vedlegg III, Miljødirektoratets veileder TA 2077/2005 og vannforskriftens bestemmelser. Virksomheten skal i tillegg ha vurdert om det er andre stoffer som kan lekke ut av aktuelt avfall som deponeres og som det av hensyn til risiko for ytre miljø bør overvåkes for, jf. vilkår 14.1 og 14.4.

For sigevann og overflatevann skal det tas prøver som er representative for den gjennomsnittlige sammensetningen i perioden siden forrige prøvetaking. Prøvene skal tas som blandprøver for parametere det er hensiktsmessig for³⁰.

³⁰ Jamfør med TA-2077/2005 Veileder for overvåking av sigevann fra avfallsdeponier, kap. 3.2.1 og 3.2.2.

Tabell 8. Minimumskrav til prøvetakings- og analysefrekvens

Overvåkningstema	Frekvens i driftsfase	Frekvens i etterdriftsfase
Sigevannsmengde	Kontinuerlig	Hver sjetten måned
Sigevannets sammensetning	Kvartalsvis	Hver sjetten måned
Sigevannssedimentets sammensetning	1 gang per år	1 gang per år
Overflatevannets mengde	Kvartalsvis	Hver sjetten måned
Overflatevannets sammensetning	Kvartalsvis	Hver sjetten måned
Grunnvannsnivå	Hver sjetten måned	Hver sjetten måned
Grunnvannets sammensetning	Kvartalsvis	Deponispesifikk hyppighet

Overvåkningsprogrammet skal være utformet slik at avgrensningen av deponiets påvirkningsområde kan verifiseres. Overvåkingen skal kunne avdekke eventuelle sigevannlekkasjer eller endringer i deponiets vanntilførsel.

I overvåkingen skal det inngå et program for å sikre at renseprosessen driftes optimalt og at renseeffekten av sigevann blir dokumentert.

Det er virksomheten som har ansvar for å påse at overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig til å avdekke eventuelle uakseptable utslipp fra deponiet til omgivelsene.

Det skal også overvåkes for glykol/KOF/BOF om det tas imot og deponeres avfall som inneholder slik forurensning, og virksomheten skal ha etablert en risikobasert grenseverdi for innhold av disse stoffene i sigevannet etter rensning, jf. vilkår 14.4.

Den driftsansvarlige skal sørge for at all overvåking vurderes av faglig instans. Dersom vurderingene viser at det er behov for tiltak for å oppnå forsvarlig utslippskvalitet er deponiet pliktig til å iverksette tiltak.

12.4 Overvåking av utslipp fra avfallsaktiviteter

Det skal etableres et system for å vurdere hva som er relevante utslipp og gjennomføre målinger, jf. vilkår 12.2 om utslippskontroll.

Vann som har vært i kontakt med avfall skal betraktes som forurenset. Før utslipp til en resipient skal alt vannet passere en prøvetakingskum/kontrollkum med mulighet for mengdemåling og prøvetakning.

Statsforvalteren skal sette utslippsgrenser for avfallsaktiviteter som er omfattet av BAT- konklusjoner for avfallsbehandling³¹ innen 10.08.2022. Se utredningskrav i vilkår 14.6.

12.5 Overvåking etter vannforskriften, av grunnvannet og elven Risa - resipientovervåking

Grunnvannsmagasinet og elven Risa er begge resipienter for avrenning fra anlegget til ØRAS på Dal Skog.

³¹ Beste tilgjengelige teknikker (BAT) for avfallsbehandling, <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/>

Virksomheten skal overvåke hvordan utslipp fra virksomheten påvirker tilstanden (økologisk og kjemisk) tilstand i vannforekomstene. Overvåkingen skal være i samsvar med føringer i vannforskriften vedlegg V³², og skal belyse påvirkning fra pågående og tidligere utslipp fra avfalls- og deponivirksomheten. Overvåkingen skal belyse virksomhetens bidrag til samlet tilstand i vannforekomsten.

Virksomheten skal i samarbeid med nødvendig fagekspertise utarbeide et overvåkingsprogram og redegjøre for hvilke elementer som vil bli undersøkt. Plasseringen av prøvetakingspunkter og prøvetakingsfrekvens, samt hvordan og i hvilke medier (biota, sediment etc.) undersøkelsen vil bli gjennomført, skal også begrunnes i programmet.

Der det pågår overvåking i regi av Statsforvalteren eller vannregionmyndighet skal ØRAS Dal Skog så langt det er mulig bidra i felles overvåkingsprogram med data for de kvalitetselementer i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp.

Virksomheten skal oversende forslag til program for overvåking etter vannforskriften til Statsforvalteren for eventuelle merknader senest 1. oktober året før undersøkelsene skal gjennomføres.

Overvåkingen skal gjennomføres av fagkyndig, uavhengig konsulent i henhold til overvåkingsprogrammet. Der det er hensiktsmessig kan selve prøvetakingen gjennomføres av bedriften selv i samråd med konsulenten. Virksomheten må i så fall redegjøre for dette i overvåkingsprogrammet.

Resultatene fra undersøkelsen skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars året etter at undersøkelsen er gjennomført.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø (<http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>). Data rapporteres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>.

12.6 Kvalitetssikring av målingene

Virksomheten er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Virksomheten kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Virksomheten må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.

³² Vannforskriften vedlegg V. Klassifisering og overvåking

- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når virksomheten selv analyserer.
- jevnlig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetoder og -frekvenser gir representative prøver. Denne vurderingen skal utføres av fagkyndig tredjepart.
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

13 Rapportering til Statsforvalteren

Virksomheten skal innen 1. mars hvert år rapportere miljødata og eventuelle avvik for foregående år via www.altinn.no. Miljødata omfatter blant annet avfallsmengder, energiforbruk og resultater fra utslippskontroll. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til virksomhetenes egenrapportering, se <https://www.miljodirektoratet.no/>.

Hensikten med rapporteringen er å dokumentere at anlegget driftes i henhold til tillatelsen. For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene i punkt 5 og 6 ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, kan Statsforvalteren ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise, og eventuelt strengere, grenser.

13.1 Avfallsanlegg

Det skal blant annet rapporteres på:

- Avfallsregnskap farlig avfall
- Avfallsregnskap avfall
- Spesifikt energiforbruk jf. vilkår 10
- Avvikshåndtering

Virksomheten skal sammen med den årlige egenrapporteringen vedlegge et avfallsregnskap. Regnskapet skal vise en oversikt over alt avfall som er mottatt på anlegget, lagret, behandlet og/eller sendt videre. For rapportering av farlig avfall skal EAL-koder benyttes, for annet avfall skal NS 9431 benyttes.

Virksomheten skal i tillegg se til at farlig avfall som tas inn til anlegget i rapporteringsåret er deklart via <https://www.avfallsdeklarerer.no/>. Dataene importeres automatisk videre til Altinn.

13.2 Deponi

Kontroll av mottatt avfall og overvåkingsdata for deponiet i henhold til vilkår gitt i kapittel 3 og 12 skal rapporteres til forurensningsmyndigheten, jf. avfallsforskriften § 9-13.

Det skal blant annet rapporteres på:

- Typer og mengder deponert avfall for rapporteringsåret
- Totalt deponert avfallsvolum og deponiets gjenværende kapasitet
- Overvåkingsdata for sigevann og resipient
- Deponigass:
 - Antall driftstimer for gassanlegget siste år
 - Driftstid på fakkell

- Total gassuttaksmengde
- Andel metan i gass
- Andel deponigass til hhv. faking, elektrisitet og varme

En vurdering av rapporterte data og eventuelt behov for tiltak skal legges ved Altinn-skjemaet som eget vedlegg. Følgende skal årlig vurderes og rapporteres av faglig sakkyndig:

- Resultat av all overvåkning, inkludert overvåkning av resipient iht. vannforskriften
- Effekt av lokalt renseanlegg
- Vannbalanse
- Forslag til forbedringer/tiltaksplan
- Avvikshåndtering³³

14 Undersøkelser og utredninger

14.1 Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter

Virksomheten skal vurdere sannsynligheten for utslipp til vann og/eller til luft av prioriterte miljøgifter (gitt i tillatelsen Vedlegg 1). Dersom slike utslipp er påregnelige, skal virksomheten utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold av prioriterte miljøgifter i utslippene. Virksomheten skal foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene. Utredningen skal være utført innen 01.06.2021. Dersom stoffene kan ha miljømessig betydning må det samtidig søkes om endring av tillatelsen slik at stoffene kan reguleres spesifikt.

14.2 Tiltak mht. overvann

Virksomheten skal ferdigstille dekker og system for håndtering av overvann innen 01.06.2021. Vi viser til vilkår 5.3.1.

14.3 Utredning for det nedlagte deponiet ØRAS I

Virksomheten skal vurdere overdekning som er utført over det nedlagte deponiet ØRAS I og gjøre en risikovurdering av de aktivitetene som pågår oppå dette deponiet.

Utredningen skal være utført innen 01.06.2021.

14.4 Oppdatere måleprogram

Virksomheten skal etablere en risikobasert grense for utslippet av glykol/KOF/BOF i rensed sigevann. Virksomheten skal også vurdere risiko med tanke på tilsetningsstoffer som finnes i avisningsvæsker.

Virksomheten skal oppdatere måleprogrammet. Programmet skal sendes Statsforvalteren før det tillates mottak av masser som kan inneholde slik forurensning til behandling.

14.5 Undersøkelse av vannforekomst

Grunnvannsmagasinet og elven Risa er begge resipienter for avrenning fra anlegget til ØRAS på Dal Skog.

Virksomheten skal undersøke kvalitetselementer i vannforekomstene som kan være direkte eller indirekte påvirket av bedriftens utslipp. Undersøkelsen kan blant annet omfatte aktuelle biologiske

³³ Avvik er brudd på forurensningsregelverket eller denne tillatelsen. Det henvises til vilkår 2.7.2.

kvalitetselementer med støtteparametere og kjemiske kvalitetselementer, jf. vannforskriftens vedlegg V. Eksempler på aktuelle kvalitetselementer kan blant annet være flora, fauna, oksygen- og næringsstofforhold og miljøgifter i vannforekomsten.

Undersøkelsen må omfatte bedriftens eget utslipp, samt samlet tilstand og påvirkning i vannforekomsten.

ØRAS Dal Skog skal sende et program for undersøkelsen til Statsforvalteren for eventuelle merknader innen 01.06.2021.

Data som fremskaffes ved undersøkelsen av vannlokaliteten, inklusiv sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø. Data leveres på Vannmiljø's importformat, som finnes på <http://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no>. Her finnes også oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk.

Resultatene fra undersøkelsen skal sendes Statsforvalteren innen 1. mars 2022.

Resultatene fra undersøkelsen vil danne grunnlag for å vurdere om det er behov for videre overvåking i tråd med vannforskriften.

14.6 Utredning som følge av industriutslippsdirektivet

I Norge er kravene i EU's Industriutslippsdirektiv (IED) tatt inn i forurensningsforskriften og avfallsforskriften. I vedlegg 1 til forurensningsforskriften kapittel 36 er alle typer virksomhet som er omfattet av direktivet listet opp.

Tillatelsen til ØRAS på Dal skog omfatter aktiviteter som gjør at virksomheten vil være omfattet av industriutslippsdirektivet. Punkt 5.4 i vedlegg 1 til forurensningsforskriften kapittel 36 lister deponi for ordinært avfall med total kapasitet på mer enn 25 000 tonn. Punkt 5.5 lister midlertidig lagring av farlig avfall med total kapasitet over 50 tonn. ØRAS skal foreta en selvstendig vurdering av om virksomheten omfattes av industridirektivet og hvilke BREF- dokumenter og BAT-konklusjoner dere eventuelt er omfattet av. Vi ber dere se spesielt på om dokumentene som er listet under vil være aktuelle.

- BREF for lagring <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/emissions-storage> gjelder på tvers av bransjer, og her er det prinsipper som skal ivaretas i tillatelser. Det gis føringer for regulering av diffuse utslipp.
- BREF og BAT for behandling av avfall <https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/waste-treatment-0>.

Vurderingen skal sendes til Statsforvalteren innen 01.06.2021.

Det vises også til pågående dialog og egne brev til virksomheten vedrørende gjennomgang av BAT-konklusjoner for avfallsbehandling som ble vedtatt 10.08.2018.

14.7 Tilstandsrapport om mulig forurensning av grunn og grunnvann

Bedriften skal vurdere behovet for å dokumentere forurensningstilstanden i grunn og grunnvann. Denne vurderingen skal gjennomføres i henhold til trinn 1-4 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016 *Tilstandsrapport for industriområder*.

Vurderingen skal sendes Statsforvalteren innen 01.06.2021.

Dersom Statsforvalteren med utgangspunkt i denne vurderingen finner at tilstanden i grunn og grunnvann må dokumenteres, vil bedriften bli pålagt å utarbeide en full tilstandsrapport i henhold til trinn 5-8 i Miljødirektoratets veileder M-630/2016.

15 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis virksomheten overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før forurensningsmyndigheten har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet.

16 Nedleggelse/midlertidig stans

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil Statsforvalteren etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal virksomheten sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

17 Tilsyn

Virksomheten plikter å la representanter for Statsforvalteren eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 13.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloretan	TRI
Triklosan (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP
Dekloran pluss	

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylder

Nonylfenol og nonylfenoletoksylder	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksylder	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder PFOS	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder PFHxS	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre	PFBS
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDODA, PFTrDA, PFTeDA

Tinnorganiske forbindelser

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner

PAH

Ftalater

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP

Bisfenol A

BPA

Siloksaner

Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350

VEDLEGG 2

Følgende typer farlig avfall kan mottas og mellomlagres:

Type farlig avfall	Avfallstoffnr.	EAL - kode
Refunderbar spillolje	7011	130208, 130110, 130111, 130205, 130206, 200126
Ikke- refunderbar spillolje	7012	130109, 130110, 130111, 130113, 130204, 130205, 130206, 130208, 200126
Olje/fett fast småkulli	7021	120102, 200126
Drivstoff blandinger	7023	130701, 130702, 130703
Brukte oljefiltre	7022, 7024	150202
Oljeemulasjoner/sloppvann	7030	160571
Org. løsemidler m/halogen	7041	140602
Org. løsemidler u/halogen	7042	070104, 140603, 160113, 160114, 200213
Maling, lim og lakk	7051	080409, 080111, 200127
Spraybokser	7055	160504
Kvikksølvholdig avfall	7081	160108, 200121
Kvikksølvholdige batterier	7082	160603
NiCD batterier	7084	160602
Amalgan	7085	180110
Lysstoffrør	7086	200121
Uorganiske salter og fast stoff	7091	060405, 160506, 160507
Blybatterier	7092	160601
Småbatterier	7093	200133
Litiumbatterier	7094	160121, 200133
Uorganiske løsninger	7097	160506
CCA- impregnert trevirke	7098	170204, 200137
Cyanidholdig avfall	7100	110301
Bekj.middel u/kvikksølv	7111, 7112	020108, 200119
Slam fra oljeutskillere	7021/7022	150503, 130502, 130503
Isocyanater/polymerende	7121	080501, 070104
Sterkt reaktivt stoff	7122	020108, 160506, 160507, 160903, 160904, 160903
Herdere, organiske peroksider	7123	080111, 080409, 160903
Uorganiske syrer	7131	060101, 060102, 060103, 060104, 060105, 060106, 200114
Uorganiske baser	7132	060201, 060203, 060204, 060205, 060507, 170903, 200115
Rengjøringsmidler	7133	070601, 165073, 200129
Surt organisk avfall	7134	070301, 160508, 200114
Basisk organisk avfall	7135	070701, 070710, 160508, 200115
Organisk avfall m/halogen	7151	080409, 130204, 140602, 160506
Organisk avfall u/halogen	7152	070208, 080409, 140603, 160508, 170301, 170303
Kreosot-behandlet trevirke	7154	170204, 200135
Avfall med ftalater	7156	170903
KFK-HKFK	7157	170603
Isolerglassruter med klorparafin	7158	170903
PCB og PCT- holdig avfall	7210	200135
PCB- holdige isolerglassruter	7211	170902

Fotokjemikalier	7220	090101, 090102, 090103, 090104, 200117
Halon	7230	160504
KFK- gass	7240	140601, 160504
Asbest	7250	170601, 170605, 160212
Gass under trykk	7261	160504
XPS	7155	170603

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

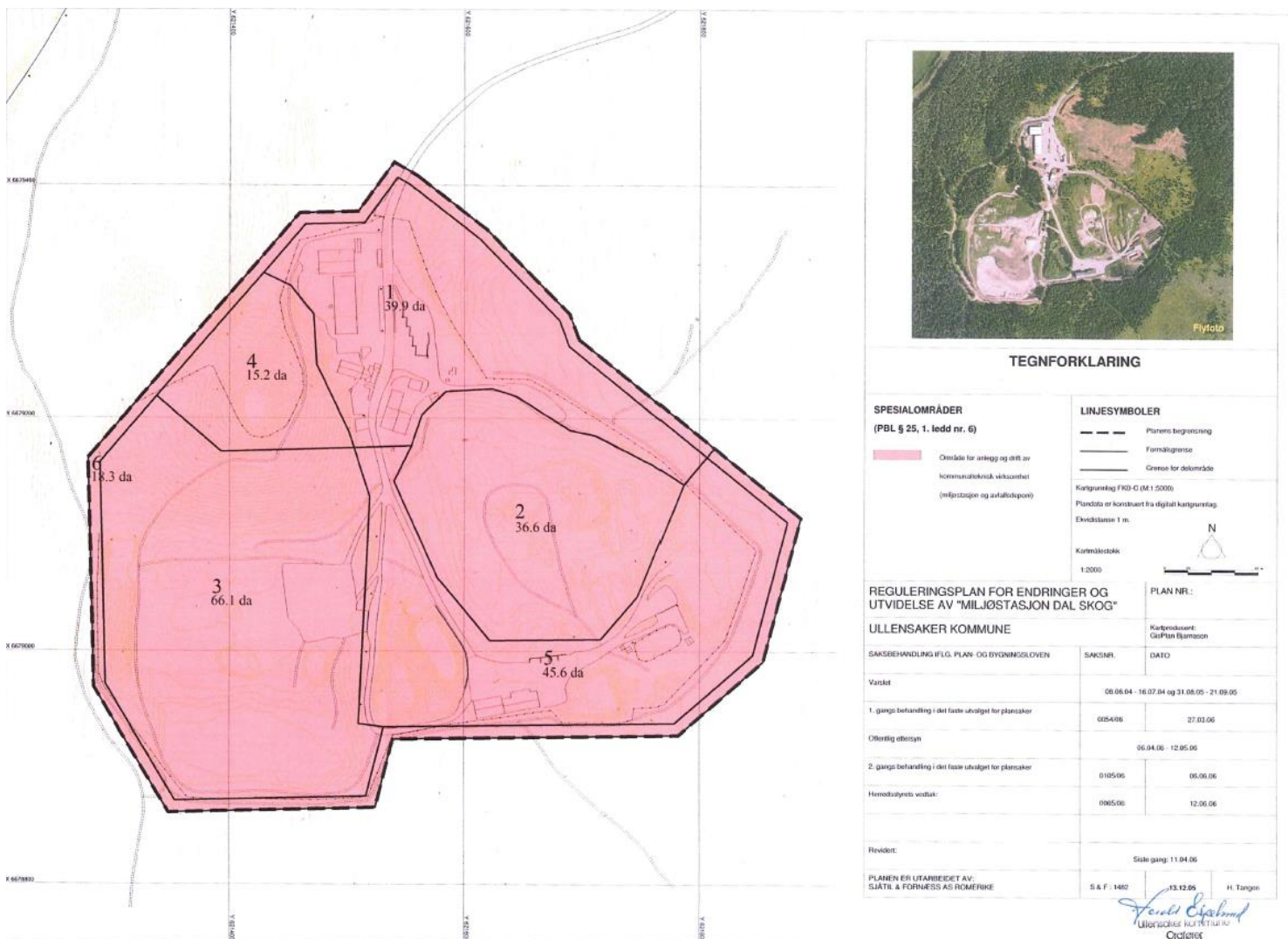
VEDLEGG 3 - kartutdrag fra reguleringsplanen for Miljøstasjon Dalskog, datert 13.12.2005-rev. 11.04.06.

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
se
<https://www.statsforvalteren.no/nb/ostfold-buskerud-oslo-og-akershus/om-oss/kontakt-oss/>

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

Vedlegg 4 – Oversiktsfoto over anlegget

ØVRE ROMERIKE AVFALLSSELSKAP (ØRAS) IKS
Ørasvegen 85
2054 MOGREINA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Siri Haug, 22003683

Vedtak om tillatelse etter forurensningsloven til ØRAS Dal Skog, Ullensaker kommune

Fylkesmannen i Oslo og Viken har ferdigbehandlet søknaden fra Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS) om revidert tillatelse samt ny aktivitet.

Vi gir tillatelse til omsøkt aktivitet på fastsatte vilkår. Vi trekker samtidig tilbake eldre tillatelser ØRAS har til virksomhet på området fra hhv. 1996 og 2008.

Tillatelsen med tilhørende vilkår følger vedlagt.

Fylkesmannen fatter vedtak om gebyr kr 164 000 for behandling av saken.

Vedtakene om tillatelse og gebyrfastsettelse kan påklages av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker.

Fylkesmannen i Oslo og Viken viser til søknad datert 26.10.2016 der det søkes om endret tillatelse for Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS) på Miljøstasjon Dal Skog i Ullensaker kommune. Vi viser også til tilleggsinformasjon sendt oss 14.11.2018, 26.11.2018 og 18.11.2019.

Søknad

Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS) søker om revidert utslippstillatelse. Det søkes om å videreføre dagens aktiviteter med følgende endringer:

- å få vurdere hvor ofte overdekning av ristgoods som legges på deponiet skal skje, uten konkrete tidsintervaller.
- tillatelse til å kverne «restavfall etter sortering» i stedet for en spesifikk liste som i dag.
- videreføre tillatelse til jordrenseanlegg for behandling av oljeforurensede masser og at det i tillegg gis tillatelse til å ta imot lettere forurensede masser med annen biologisk nedbrytbar forurensning (f. eks glykol).

I tillegg søker ØRAS om ny aktivitet ved mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall. Det ble opprinnelig søkt om behandling av farlig avfall ved kverning av 1000 tonn impregnert trevirke per år og materialgjenvinning av 150 tonn isolerglassruter med miljøgifter bortsett fra PCB per år. I brev av 11.10.2018 ble denne søknaden om å behandle farlig avfall trukket.

Høring

Søknaden har vært på høring til berørte parter og offentlige organer i perioden 25.11.2016-26.01.2017. Fylkesmannen har mottatt 3 uttalelser til søknaden:

Ullensaker kommune

Ullensaker kommune oppgir at reguleringsplanen med bestemmelser ikke åpner for mottak av farlig avfall annet enn for sortering og mellomlagring for viderelevering. Det bemerkes at behandling av oljeforurensede masser som omfattes av tillatelse fra 1996 også faller utenfor det som er tillatt av avfallshåndtering i gjeldene reguleringsplan, men det legges til grunn at denne virksomheten forelå før eiendommen ble regulert.

Ullensaker kommune har også vurdert søknaden med hensyn til vannmiljø. Kommunen kommenterer at grunnvann fra området drenerer til Gudmunsbekken, øst for eiendommen, som videre har utløp i Risa ved Dal. Gudmunsbekken og Risa har en unik ørretstamme, som også er liten og sårbar. Det er til nå tre kjente episoder av fiskedød av ørret i Risa som skyldes metallavleiring, særlig jern, på fiskens gjeller. Området er derfor spesielt sensitivt for jernutfellinger. Ullensaker kommune ber om at Fylkesmannen tar særlig hensyn til dette når utslippskravene skal settes, spesielt til glykolholdig masse slik at nedbrytningen av glykol ikke medfører økt utvasking/utfelling av metaller til Gudmunsbekken og Risa.

Eidsvoll kommune

Eidsvoll kommune mener at Fylkesmannen ikke skal gi ØRAS tillatelse til å behandle farlig avfall, og til mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall på grunn av fare for ytterligere forurensning av vassdraget Risa. De anser at den omsøkte virksomheten bør vurderes i en reguleringsprosess i Ullensaker kommune.

Naboer

Naboer til ØRAS har avgitt et felles høringsinnspill. De peker på at dette er et sårbart naturområde som er Ullensaker kommunes eneste større sammenhengende skogareal. For naboene er det viktig at trafikk til og fra virksomheten, støy, lukt og utslipp av farlige stoffer begrenses så mye som mulig. Naboene vil ikke akseptere «fritt frem» når det kommer til kverning. Naboene peker på at ØRAS sitt anlegg i dag primært er til for husholdningene. De mener det må settes en øvre grense for total mengde tillatt masse. De ber om at Fylkesmannen tar i betraktning annen virksomhet med negative utslag i Ullensakers nordre del ved behandling av søknaden. Det er særlig støy som trekkes frem.

ØRAS Dal Skog sine kommentarer til høringsuttalelsene

ØRAS ble tilsendt høringsinnspillene for kommentar. ØRAS presiserer at søkt behandling av oljeforurensede masser som ikke er farlig avfall er i henhold til tillatelsen som ØRAS har hatt siden 1996 fra Fylkesmannen. De oppgir videre at grunnvannet fra området drenerer mot nord-vest og at de anser spredning østover til Gudmundsbekken og vassdraget Risa å være svært usannsynlig. Avstanden til bekken er ca. 1 km.

Lovgrunnlag og myndighet

Aktuell virksomhet krever tillatelse etter forurensningslovens bestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, jf. § 16. I henhold til forurensningsloven § 29 skal den som driver anlegg for behandling av avfall som kan medføre forurensning eller virke skjemmende ha tillatelse etter forurensningsloven § 11. I henhold til avfallsforskriften § 9-7 må den som skal drive deponi for avfall ha tillatelse etter forurensningsloven § 11.

Fylkesmannen har behandlet saken som rett forurensningsmyndighet for avfallsanlegg og deponering av avfall, jf. rundskriv T-3/12 pkt. 2.2 og 3.2.

Fylkesmannens vurdering

Generelt

Når forurensningsmyndigheten avgjør om tillatelse skal gis skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre jf. forurensningsloven § 11 5. ledd. Dette innebærer at det må foretas en helhetlig vurdering der både forurensningshensyn, generelle miljøhensyn og alminnelige samfunnsmessige hensyn tas med i betraktningen.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet som berører naturmangfold. Dette innebærer at naturmangfoldlovens prinsipper også må legges til grunn når det gjøres en vurdering etter forurensningslovens bestemmelser. Disse rettsprinsippene omfatter vurdering i forhold til kunnskapsgrunnlaget, «føre-var-prinsippet», samlet belastning, miljøforsvarlige teknikker og at kostnader bæres av tiltakshaver.

Tiltak som medfører fare for forurensning av vann skal også vurderes i henhold til vannforskriften, der formålet er å beskytte og om nødvendig forbedre miljøtilstanden i alle elver, innsjøer, grunnvann og kystnære områder.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten på det aktuelle stedet som er vurdert. Dersom virksomheten senere ønsker å flytte virksomheten må det derfor søkes på nytt for den nye lokaliseringen.

Forurensningsmyndighetene har generell adgang til å endre en utslippstillatelse når det har gått mer enn 10 år etter at den er gitt, jmfør forurensningsloven § 18, tredje ledd. Fylkesmannen har med hjemmel i forurensningsloven § 18, tredje ledd, revidert tidligere tillatelse av 12.11.1996 (jordreanseanlegg for behandling av oljeforurensede masser) og 12.09.2008 (deponi for ordinært avfall, samt enkelte avfallsaktiviteter) og oppdatert vilkårene i en samlet tillatelse for dagens aktiviteter. Avgjørelsen vår om at det er nødvendig å endre utslippstillatelsen, er en prosessledende beslutning, som ikke kan påklages.

Fylkesmannen har tatt høringsuttalelsene til ØRAS sin søknad om endret utslippstillatelse og ØRAS sitt tilsvarende svar, til etterretning i forbindelse med revidering av vilkårene i tillatelsen. Behandling av farlig avfall er trukket ut av søknaden om nye aktiviteter den 11.10.2018.

Bakgrunn om anlegget på Dal Skog

Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS) ble etablert i 1979 og eies av fire kommuner; Eidsvoll, Hurdal, Nannestad og Ullensaker. Avfallsanlegget på Dal Skog omfatter to deponier (ett aktivt), komposteringsanlegg, optisk sorteringsanlegg for husholdningsavfall, jordreanseanlegg, samt gjenvinningsstasjonen. Kartoversikt over aktivitetene er gitt som vedlegg til tillatelsen.

Deler av området ble tidligere brukt av Ullensaker kommune til slamlaguner. Det har vært deponert avfall på et eldre deponi, ØRAS I, i perioden 1981 til 1991. ØRAS I er nå nedlagt og delvis beplantet.

På deponiområde ØRAS II startet deponeringen i 1991 og pågår fortsatt. ØRAS II har plastmembran og bentonittmembran i bunn og sider. ØRAS har gjort en miljørisikovurdering med hydrogeologisk modellering av deponiet ØRAS II (ANØ Miljøkompetanse AS, udatert). I brev den 05.12.2003 gir Fylkesmannen tilbakemelding på at ØRAS II oppfyller krav om dobbel bunn- og sidetetting jf. avfallsforskriften kap. 9, vedlegg I punkt 3.1 og 3.2. Vi gav i 12.09.2008 tillatelse til fortsatt deponidrift på ØRAS II etter EUs deponidirektiv og kravene i avfallsforskriften kapittel 9. Sivevann fra deponiene ØRAS I og ØRAS II renses lokalt før det slippes til grunnen og infiltreres i store mektigheter av løsmasser. Jmfør miljørisikovurderingen så vil kontrollert rensed utslipp og eventuelle urensede diffuse utslipp som når ned i grunnvannet 15-20 m under bunnen av deponiene, ha et influensområde med form som en vifte som følger grunnvannet mot nordvest og elven Risa. Oppholdstiden for infiltrert vann før det når grunnvann er flere måneder. Den oppsamlede deponigassen fra deponiene brukes i stor grad til å produsere strøm og varme. Som beredskap har ØRAS en gassfakkell på området som kan brenne av gassen dersom den ikke blir benyttet til strøm og varme.

De senere årene har stadig flere fraksjoner av avfall blitt sortert ut for gjenbruk og gjenvinning. ØRAS Dal Skog har utviklet seg til en miljøstasjon med mottak av avfall, behandling av enkelte avfallstyper og mellomagring og videresending av avfall i tillegg til avfallsdeponiet. Det har blitt et behov for revisjon av tillatelsen etter forurensningsloven.

Fylkesmannen har revidert vilkårene i de eldre tillatelsene fra 1996 og 2008 slik at kravene er i tråd med avfallsforskriften og tilgjengelige retningslinjer i avfallsområdet. Revideringen er gjort med hjemmel i forurensningsloven § 18, tredje ledd. Vi har samtidig behandlet søknad om ny aktivitet. Vi har regulert aktivitetene til ØRAS på Dal Skog med en samlet tillatelse etter forurensningsloven.

Forholdet til lokalisering og plan

Området er regulert til spesialområde for anlegg og drift av kommunalteknisk virksomhet – miljøstasjon med deponier og tilhørende anlegg jf. reguleringsplan «Miljøstasjon Dal Skog» gnr/bnr. 199/221 (plan ID 259). Planen er vedtatt av kommunestyret i Ullensaker 12.06.2006. ØRAS fikk 28.03.2017 innvilget dispensasjon fra reguleringsbestemmelse om tidsavgrensning av deponidelen fram til 2019. Dispensasjonen gjelder i 5 år fra vedtakets dato. ØRAS har samtidig igangsatt en reguleringsprosess for videre drift på området også etter mars 2022. Fylkesmannen forutsetter at omsøkt virksomhet er i henhold til gjeldende planbestemmelser, jf. forurensningsloven § 11, fjerde ledd.

Det er virkningene av den omsøkte virksomheten som er vurdert. Dette betyr at tillatelsen etter forurensningsloven ved en fremtidig omregulering etter plan- og bygningsloven vil videreføres til å gjelde for det som ligger inne i dagens plan. Dersom ny regulering etter plan- og bygningsloven tillater økt fyllingshøyde eller nye aktiviteter som krever tillatelse etter forurensningsloven § 11, så må det derimot søkes Fylkesmannen om endret tillatelse der vi vurderer aktiviteten etter

forurensningsloven før den ev. kan starte opp. Dersom ØRAS ønsker å flytte virksomheten eller utvide nye områder må det tilsvarende søkes på nytt for den nye lokaliseringen.

Avfallspolitikk og forholdet til alminnelige samfunnsmessige hensyn

I juni 2017 kom Stortingsmelding nr. 45 (2016-2017); «Avfall som ressurs - avfallspolitikk og sirkulær økonomi». Norsk avfallspolitikk skal legge til rette for høy utnyttelse av ressursene i avfallet, og trygg håndtering av farlig avfall. En forutsetning for gjennomføring av denne avfallspolitikken er at det finnes anlegg som tilbyr ulike løsninger for mottak, sortering, gjenvinning og behandling av avfall.

Deponering av avfall og behandling av forskjellige fraksjoner kan gi ulemper for nærområdet i form av trafikk, støy, lukt, og utslipp av støv og til vann. På den annen side er disse anleggene viktige bidragsytere for å håndtere avfall, og området er regulert til avfallsdeponi og avfallsrelatert virksomhet.

Aktivitetene som gjøres på ØRAS Dal Skog per i dag, i tillegg til det som er omsøkt, vurderes å være i tråd med de nasjonale målene for avfallshåndtering.

Vurdering av forurensningspotensialet fra anlegget

Miljøstasjon ØRAS Dal Skog er et område der flere forskjellige avfallsaktiviteter har pågått over lang tid.

Deponi

Oppfylging skal skje i tråd med reguleringsplanen (plan ID 259). Områder som er tillatt brukt til deponering er merket på kart i tillatelsen vedlegg 3.

Deponering skal skje i henhold til avfallsforskriftens kapittel 9 og krav i tillatelsen, og gjelder deponi i kategori 2 jf. avfallsforskriften § 9-5. Alt avfall til deponering skal overholde krav i avfallsforskriften kapittel 9, vedlegg II, punkt 2.1, 2.2 og 2.3. Det er i tillegg stilt særskilte krav for deponering av visse avfallstyper i tillatelsens avsnitt 3.3.

Fylkesmannen har mengderegulert asbest og oljeholdig slam som tillates deponert gitt at forskriftskravene overholdes. Dette er for å begrense driften og ha kontroll på deponering av farlig avfall.

Tildekking av ristgods

I tillatelsen ØRAS Dal Skog har i dag står det «deponert avfall skal komprimeres minimum samme dag og deponiceller i bruk skal dekkes til etter behov, men minimum ukentlig. Både komprimeringsgrad og frekvens på tildekningen av avfallet må tilpasses avfallstype i forhold til risiko for miljøulemper, betydning for deponiets gassproduksjon og klimatiske forhold og konkretiseres i virksomhetens driftsrutiner».

Årlige rapporteringer viser at ØRAS stort sett deponerer forurensede gravemasser. Siden slikt avfall i liten grad medfører miljøulemper som lukt, flygeavfall, fugler, skadedyr og insekter, så har Fylkesmannen imøtekommet søknaden slik at ØRAS kan dekke til avfall på deponi sjeldnere enn én gang i uken etter en konkret risikovurdering.

Masser som er forurenset med PFAS

ØRAS har fast avtale med Oslo Lufthavn Gardermoen (OSL) om mottak av sand fra sandfang. Fylkesmannen har presisert i tillatelsens vilkår for deponering av slam og masser fra sandfang på

ØRAS II at dette avfallet skal være avvannet før det legges på deponiet. Perfluorerte - og polyfluorerte alkylstoffer (PFASer) finnes ofte i slikt avfall. PFAS er en stor gruppe organiske fluorholdige forbindelser. Stoffene kan være svært miljø- og helseskadelige, samt at de er svært tungt nedbrytbare og hoper seg opp i næringskjeden. Enkelte av disse stoffene er oppført på norske myndigheters prioriteringsliste over miljøgifter (vedlegg 1 til tillatelsen), og på listen over prioriterte stoffer i vannforskriften. Vi presiserer derfor at det ikke er gitt tillatelse til å ta imot masser som er forurenset med PFAS, og at ØRAS må ha rutiner som sikrer dette. Vi viser til brev sendt avfallsdeponiene i tidligere Akershus den 10.05.2017. Det må søkes Fylkesmannen om eventuell tillatelse til å ta imot masser med PFASer på ØRAS Dal Skog.

Etterdriftsfond

Etterdriftsfondet for deponiet ØRAS II er bokført til 6,6 millioner NOK og ble sett i sammenheng med leieavtale for området med opphør i 2019. Fylkesmannen forventer at det lages en plan for opptrapping av fondet slik at det gjenspeiler reelle fremtidige utgifter. Frist for å vurdere opptrappingsbehovet er innen 31.12.2020 jamfør vilkår 3.6.

Mottak og behandling av avfall

Mottak og behandling av avfall

Fylkesmannen har satt mengdebegrensning for hvor mye avfall anlegget kan ta imot årlig, samt mengder på lager av ulike fraksjoner.

Sortering av blandet næringsavfall skal foregå på tett dekke. Sorteringsplata skal tømmes for usortert avfall hver dag. Usortert næringsavfall kan lagres opptil tre dager før sortering. Kravene begrunnes med hensynet til miljø, og er satt tilsvarende for avfallshåndtering på andre anlegg i Oslo og Viken. Sortert avfall skal gjenvinnes eller sluttbehandles på godkjent måte.

Det lagres i dag kunstgressmatter på anlegget. Kunstgress er næringsavfall og således tillatt lagret så lenge vilkårene i tabell 3, punkt 1.4 i vilkårsdelen, overholdes. Fylkesmannen presiserer at vi ikke har søknadsbehandlet eller gitt tillatelse til å behandle kunstgressmatter.

Tillatelse til å kverne spesifiserte avfallsfraksjoner

Formålet med kverning av avfall på ØRAS Dal Skog er å lette og effektivisere transporten før avfallet sendes til sluttbehandling. Kverning vil kunne medføre forurensning, blant annet ved avrenning til vann og ved støving. Naboer til ØRAS har ved høringsinnspill kommentert at de ikke vil akseptere noe «fritt frem» når det kommer til kverning.

Fylkesmannen finner at vi kan tillate kverning av flere avfallsfraksjoner på ØRAS Dal Skog enn hva som gjøres i dag. Vi har listet de avfallsfraksjonene som er tillatt og satt vilkår for kverningen som skal redusere ulemper for miljøet. Vi presiserer at det ikke er tillatt å kverne farlig avfall. Hageavfall, som kvernes som en forbehandling før kompostering, skal holdes adskilt fra avfall som kvernes før det sendes til forbrenning.

Tabell 1: Utsortert avfall som det tillates å kverne

Avfallstype
Hardplast
Madrasser
Trevirke som ikke er farlig avfall
Hageavfall
Møbler/tepper

Ferdig sortert restavfall til forbrenning

Med bakgrunn i at ØRAS skal kverne nye avfallstyper og en strengere praksis for lignende anlegg i Norge i dag, skjerper Fylkesmannen vilkårene i tillatelsen.

Gjeldende forvaltningspraksis tilsier at kverning av avfall skal gjøres innendørs og at kvernet avfall skal lagres under tak. Dette er for å begrense spredning av forurensning til omgivelsene. Fordi kverningen av avfall i dag gjøres oppå deponiet ØRAS II, så ser vi liten kost/nytte-verdi i å kreve oppført bygg som så må rives når deponiet skal avsluttes. Fylkesmannen har derfor avveket fra praksis for lignende anlegg i denne saken. Vi har stilt krav om at kverningen skal foregå på tett dekke, og ev. med klimavern¹ etter risikovurdering. Vi har stilt krav i vilkår 5.1 og 5.2 om at lagring av avfall skjer slik at avfallet ikke tilføres unødige mengder overflatevann og med oppsamling og prøvetakning av avrenning. Vi forventer at ØRAS har barrierer og rutiner som sikrer at forurenset avrenning fra kverningen ikke har negativ påvirkning på deponi eller miljø. I tillegg er det viktig at virksomheten har gode rutiner for feiing og vask for å redusere utslipp og spredning av støv. Med de vilkår vi har stilt mener vi at kverning av de avfallsfraksjonene som det er gitt tillatelse til ikke vil medføre forurensning av betydning.

Kverning av utsortert restavfall til forbrenning skal kun foregå innendørs og på tett dekke. Lagring av kvernet restavfall skal også kun gjøres innendørs.

Materialgjenvinning av isolerglassruter

Fylkesmannen gir ØRAS Dal Skog tillatelse til å skjære ut isolerglassruter fra rammen for materialgjenvinning så lenge rutene ikke er farlig avfall. Virksomheten må ha rutiner som sikrer at det ikke behandles ruter som skal håndteres som farlig avfall. Vilkår for denne avfallsbehandlingen er gitt i tillatelsens vilkår 4.10.

For-behandling av jord før deponering

Alt avfall skal behandles før deponering med mindre behandling ikke kan fremme samfunnsøkonomisk lønnsomme gjenvinningstiltak og redusere helse- og miljøskadene knyttet til avfallet, jf. avfallsforskriften § 9-3 bokstav i.

ØRAS Dal Skog har tillatelse av 12.11.1996 til jordreanseanlegg for behandling av 10 000 tonn/år med oljeforurensede masser med konsentrasjon på inntil 20 000 ppm (20 000 mg/kg). Jordreanseanlegget kan benyttes til for-rensing av masser som er forurenset med både olje og tungmetaller før massene deponeres på ØRAS II. Det er stilt en rekke vilkår for dette i tillatelsen vilkår 4.6.

Fylkesmannen viderefører tillatelsen til for-behandling av forurensede masser før deponering og tillater at det deponeres inntil 1 000 tonn/år masser med annen biologisk nedbrytbar forurensning enn olje, jf. avfallsforskriften § 9-4 punkt a). Vi har stilt som krav at forbehandlingen/lufting skal gjøres på områder med tette dekker og at avrenningen skal håndteres jf. vilkår 5. Vi minner om at det er krav om at virksomheten overvåker avrenningen fra dette avfallet med tanke på de masser som tas imot, eksempelvis undersøker for glykol/KOF/BOF om dere tar imot masser som kan medføre avrenning av dette. ØRAS må også gjøre en kvalifisert vurdering av hvor mye masser med høyt organisk innhold virksomheten kan motta og deponere, sett opp mot hvordan dette påvirker sigevannet og gassen. Vilkårene for for-behandlingen av forurenset jord er gitt i tillatelsenes vilkår 4.6. Det er stilt krav om oppdatert måleprogram før mottak av slike masser i vilkår 14.4. Med de

¹ Med klimavern menes overbygg, tett konteiner eller lignende slik at avfall ikke kommer i kontakt med vann.

vilkår vi har stilt har Fylkesmannen vurdert at vannforskriften ikke er til hinder for omsøkte endringer, og viser til etterfølgende avsnitt om konsekvenser for vannmiljø.

Knusing av betong før deponering

Det tillates knusing av betong som forbehandling til deponering og intern gjenbruk på anlegget. Armeringsjern skal sorteres ut og leveres til gjenvinning. For intern gjenbruk av betong er det krav om at betongen skal overholde normverdiene fastsatt i vedlegg I til forurensningsforskriftens kap. 2.

Dersom ØRAS ønsker å knuse betong for gjenbruk eksternt, så må virksomheten søke om tillatelse til det. Det må også avklares med kommunen om knuseverk er en aktivitet som er omfattet av bestemmelsen i reguleringsplanen.

Mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall

Virksomheter som håndterer eller transporterer smittefarlig avfall, skal sørge for at dette skjer på en slik måte at det ikke medfører fare for forurensning eller spredning av smitte til mennesker dyr eller miljø, jf. forskrift om smittefarlig avfall². Forskriften legger ikke opp til mellomlagring over tid på et mottaksanlegg som skal samle opp dette avfallet for videre forsendelse, jf. merknad til forskriftens § 4: «Dersom dette unntaksvis må skje, skal mellomlagringen skje uten risiko for økt smittefare og skal være så kortvarig som mulig». ØRAS oppgir i sin søknad at det ikke finnes andre gode ordninger for innsamling av smittefarlig avfall i deres område. Fylkesmannen vurderer at en tillatelse til mottak og mellomlagring på anlegget vil kunne føre til besparelse av unødvendig mange turer til forbrenningsanlegg for destruksjon. Slik virksomheten beskriver sin planlagte praksis, vil det kunne bidra til et hensiktsmessig og forsvarlig system for håndtering av smittefarlig avfall. Siden det er knyttet forurensningsfare til mellomlagringen, behandles søknaden om mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall etter forurensningsloven § 11. Det er da behov for å sette noen særskilte vilkår for å sørge for at kontrollen er like god som det som følger av forskriften.

Avfallets farepotensial tilsier at det skal stilles strenge og konkrete krav. Fylkesmannen tillater mottak og mellomlagring av smittefarlig avfall fra helsetjenesten og fra dyrehelsetjenesten. ØRAS har i søknaden beskrevet at smittefarlig avfall skal oppbevares i lukkede beholdere, under tak og i fryser. Fylkesmannen legger denne håndteringen til grunn. Vi har videre stilt krav om at smittefarlig avfall ikke skal blandes med annet avfall og krav om tydelig merking. Vi har stilt krav om maksimal lagringstid på 1 måned før det smittefarlige avfallet leveres til destruksjon. Vi har også stilt som krav at mengden på lager til enhver tid ikke skal overstige 0,5 tonn. Det er krav om journalføring av inn- og utkommet smittefarlig avfall. Vi presiserer at smittefarlig avfall ikke er tillatt deponert jf. avfallsforskriften kapittel 9, § 9-4 punkt d.

Fylkesmannen forutsetter at transportører som leverer og henter på anlegget har de nødvendige tillatelser og kompetanse til dette, og at pakking og emballering er i tråd med regelverk for transport av smittefarlig avfall.

Nye krav om lagring av avfall og håndtering av overvann

Lagring av avfall

Fylkesmannen har oppdatert kravene for håndtering av avfall på ØRAS sitt område i tråd med dagens praksis for lignende anlegg. Vi har regulert avfallsmengder og lagringstid mer detaljert enn tidligere tillatelser. ØRAS skal ta kontakt med lokalt brannvesen for en gjennomgang og

² Forskrift om smittefarlig avfall fra helsetjeneste og dyrehelsetjeneste mv.
<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-10-11-1196>

risikovurdering i forhold til brannfare, jf. vilkår 11.3. Det skal foretas en løpende risikovurdering i forhold til akutt utslipp til miljø som følge av brann ved anlegget.

Håndtering av overvann

Erfaringer viser at behandling og mellomlagring av avfall utendørs kan gi en uønsket avrenning til omgivelsene. Virksomheten plikter å redusere forurensning så langt som mulig jf. vilkår 2.3. For å hindre forurensning av vann og grunn så er det ved denne revideringen av utslippstillatelsen stilt krav om at alt mottak, sortering, mellomlagring og behandling av avfall ut over deponeringen skal skje på tette dekker.

Forbehandling av jord før deponering skjer i dag oppå det nedlagte deponiet ØRAS I. Deponicellen har enkelt plastmembran i bunn. Cellen ble nedlagt i 1991 og er i dag dekt til med sandige jordmasser og dels tilsådd. Jordvaskingen som forbehandling før deponering har foregått oppå det nedlagte deponiet siden 1996. Overdekningen over deponicellen, som ble lagt med rene masser, er derfor trolig alt påvirket av denne aktiviteten. Fylkesmannen har stilt vilkår om en utredning av hvordan ØRAS I ble avsluttet og en risikovurdering av aktivitetene som pågår oppå deponiet, vilkår 14.3.

Det er i dag noe avfall som lagres utendørs. Kverning av avfall skjer på sorteringsplate oppå deponiet ØRAS II, hvor det pågår deponering.

Fylkesmannen mener det er viktig at overvann fra anlegget, både rent og forurenset, ledes bort fra deponiene. Dette for å redusere utvasking av forurensninger fra deponiene og for at overvann fra avfallsanlegget ikke skal belaste sigevannssystemet. Mindre vann i sigevannssystemet vil gi bedre betingelser for rensing av sigevannet. Fordi sigevann og forurenset overvann inneholder ulike typer og nivå av forurensende stoffer, så skal det som hovedregel også renses separat. Vi mener generelt at anlegg som er lokalisert oppå nedlagte deponier må overvåke og håndtere sine egne utslipp på lik linje med tilsvarende avfallsanlegg med en annen lokalisering. Det er derfor satt krav om at virksomheten må samle opp alt overvann fra sine aktiviteter og foreta nødvendig behandling før det slippes ut i lokal resipient/infiltrasjonslagune. Det skal tas prøver av alt overvann som kan inneholde forurensninger slik at virksomheten overvåker og har kontroll på sine utslipp. Resultatene skal sendes Fylkesmannen som del av den årlige rapporteringen.

Tiltak for å redusere sigevannsmengde

Det er regulert en frist til 01.06.2021 for ferdigstilling av dekker og system for håndtering av overvann fra komposteringsflata og sorteringsplata. Overvann herfra skal ikke infiltreres gjennom deponert avfall.

Utslippsgrenser for forurenset overvann og sigevann

Fylkesmannen har regulert utslippet til vann. Renset sigevann, utslippet fra oljeutskiller og vann som har vært i kontakt med avfall skal kontrolleres og overholde krav for olje, partikkelinnhold og pH i tabell 5, vilkår 5.5, før utslipp. Bakgrunnen for at vi har satt grenser for maksimalt innhold av partikkelinnhold/suspendert stoff er at dette indirekte regulerer utslipp av en rekke stoffer som er knyttet til høyt partikkelinnhold. Utslippsgrensene gjelder ved utslipp til infiltrasjonslagune, og grensene er på nivå med slik Fylkesmannen har regulert utslipp fra andre virksomheter med denne type avfallsaktiviteter i vår region.

Virksomheten må sørge for at aktiviteter på ØRAS I og II ivaretar krav til avslutning og etterdrift

Det er viktig at annen aktivitet ikke vanskeliggjør avslutning av deponiene etter gjeldende regulering og tillatelsenes krav. Fordi grunnen der anlegget er plassert på Dal Skog består av grusige masser

som ikke er en naturlig geologisk barriere for sivevann, ser Fylkesmannen det som særlig viktig med en god avslutning/topptetting av deponiceller, og at avslutningen ikke trekker ut i tid. Vi har ikke sett nærmere på avslutningen nå fordi aktiviteten iht. gjeldende regulering og kommunens dispensasjonsvedtak skal avsluttes innen 28.03.2022. Avslutning og etterdrift legger begrensninger på bruken av området, og det er viktig at aktiviteter oppå nedlagte deponiceller tilpasses etterdriften. ØRAS skal jamfør tillatelsens vilkår 3.5.3 sende Fylkesmannen en plan for avslutning minst 1,5 år før avslutning.

Støv og støy

Intern transport og kverning av avfall kan medføre noe støving. Utover dette skal det ikke være noen støvende aktiviteter hos virksomheten.

Det er et godt prinsipp å samlokalisere industri med støyende aktiviteter, slik at andre støyfølsomme/stille områder kan bli spart. Det er god avstand og mer enn 600 m fra ØRAS Dal Skog til det som er definert som støyømfintlig bebyggelse, jf. T-1442/2016, retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging fra Klima- og miljødepartementet. Kravene er på linje med krav stilt tilsvarende virksomheter i vår region og baserer seg på retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442). Dersom driften medfører støyproblemer kan Fylkesmannen sette krav til støymålinger/støyberegninger og tiltak.

Utredning av utslipp av prioriterte miljøgifter (vedlegg 1)

Nye stoffer er siden 2008 oppført på den nasjonale listen over prioriterte miljøgifter. Kobber og muskleton er samtidig tatt ut av lista over prioriterte miljøgifter. Som følge av dette har Fylkesmannen oppdatert vedlegg 1 i tillatelsen og stilt som vilkår at ØRAS sender oss en utredning innen 01.06.2021 jf. vilkår 14.1. ØRAS må i utredningen vurdere sannsynligheten for at dere har utslipp av prioriterte miljøgifter. Dersom utslipp av en eller flere av disse stoffene er påregnelige, skal virksomheten redegjøre for disse utslippene ved å kartlegge kilder og utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme størrelse på utslipp. ØRAS skal dessuten foreta en miljørisikovurdering av disse utslippene. Dersom virksomheten har utslipp av disse stoffene som kan ha miljømessig betydning, må dette reguleres i tillatelsen.

Utredninger som følge av industriutslippsdirektivet

BAT- konklusjoner for avfallsbehandling

Industriutslippsdirektivet (IED), direktiv 2010/75/EU, trådte i kraft 6. januar 2011, og er gjort gjeldende i norsk lovverk gjennom EØS-avtalen. I Norge er kravene i IED tatt inn i forurensningsforskriften og avfallsforskriften. I vedlegg I til forurensningsforskriften kapittel 36 er alle typer virksomhet som er omfattet av direktivet listet opp. Direktivet skjerper prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker (BAT) ved utforming av vilkår i tillatelser til forurensende virksomhet. Beskrivelser av beste teknikker for en sektor eller bransje finnes i BREF-dokumenter. Ut fra beskrivelsen av beste teknikker utarbeides det juridisk bindende grenseverdier for utslipp for bransjen, såkalte BAT-konklusjoner.

Tillatelsen til ØRAS på Dal Skog omfatter flere aktiviteter som gjør at virksomheten vil være omfattet av industriutslippsdirektivet. Punkt 5.4 i vedlegg I til forurensningsforskriften kapittel 36 lister deponi for ordinært avfall med total kapasitet på mer enn 25 000 tonn. Punkt 5.5 lister midlertidig lagring av farlig avfall med total kapasitet over 50 tonn. Fylkesmannen har derfor stilt som vilkår for tillatelsen, punkt 14.6 at ØRAS skal foreta en selvstendig vurdering av om virksomheten omfattes av industridirektivet og hvilke BREF- dokumenter og BAT-konklusjoner dere eventuelt er omfattet av. Denne vurderingen skal sendes til Fylkesmannen innen 01.06.2021.

Vi viser til dialog med ØRAS Dal Skog vedrørende gjennomgang av BAT- konklusjoner for avfallsbehandling <http://eippcb.jrc.ec.europa.eu/reference/wt.html> som ble vedtatt 10.08.2018. Fylkesmannen vurderer at ØRAS Dal Skog vil være omfattet av BAT-konklusjonene for avfallsbehandling iht. forurensningsforskriften kapittel 36, vedlegg I, punkt 5.5. da anleggets kapasitet for mellomlagring av farlig avfall overskrider 50 tonn. Vi vurderer at det ikke er behov for å sette utslippsgrenser iht. BAT-AEL på nåværende tidspunkt, fordi virksomheten kun er omfattet på grunn av sin mellomlagringskapasitet for farlig avfall og ikke foretar behandling av avfall i et omfang som gjør at aktiviteten er omfattet.

BREF- dokumenter og BAT-konklusjoner er så langt ikke utarbeidet for deponi.

Når BAT-konklusjoner er klare skal vilkårene i tillatelsen og driften ved virksomheten være i tråd med konklusjonene senest fire år etter publisering. Endringer i tillatelsen kan derfor påregnes å komme før den frie omgjøringsretten slår inn (etter 10 år, jf. forurensningsloven § 18).

Tilstandsrapport forurensset grunn og grunnvann

Ifølge forurensningsforskriften § 36-21 stilles det krav om en tilstandsrapport for grunn- og grunnvann hvis virksomheten er beskrevet i vedlegg I til forurensningsforskriftens kapittel 36 og i tillegg bruker, fremstiller eller slipper ut farlige stoffer og stoffblandinger i henhold til forskrift om klassifisering av stoffer (CLP). Fylkesmannen har derfor stilt som vilkår for tillatelsen, punkt 14.7, at ØRAS skal gjøre trinn 1-4 jf. Miljødirektoratets [veileder M-630 2016 Tilstandsrapport for industriområder](#)).

Konsekvenser for naturmiljøet

Naturmangfoldloven § 8 stiller krav om at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Det er ikke registrert noen funn av viktige naturtyper eller arter på området hvor ØRAS holder til på Dal Skog i Miljødirektoratets database Naturbase. Naboer til ØRAS har i sitt høringsinnspill kommentert at anlegget er plassert i et større sammenhengende skogareal. Arealbruken er i tråd med Ullensaker kommunes regulering som planmyndighet og det søkes ikke om å ta i bruk nytt areal til forurensende virksomhet. Fylkesmannen har derfor ikke vektlagt det omkringliggende skogområdet i vår vurdering.

Søknaden og Fylkesmannens behandling av den er basert på eksisterende kunnskap om det biologiske mangfoldet i og rundt tiltaksområdet. Fylkesmannen anser at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig til at kravet i naturmangfoldloven § 8 om at beslutningene skal hvile på et best mulig kunnskapsgrunnlag, er oppfylt. Hensynet til føre-var prinsippet i § 9 i naturmangfoldloven vektlegges derfor i mindre grad. Det er også gjort en vurdering ut fra den samlede belastningen som økosystemet vil bli utsatt for etter § 10. Fylkesmannen anser at fastsatte vilkår vil sikre at naturmangfoldet ikke vil forringes i nevneverdig grad.

Fylkesmannen mener derfor at prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldlovens §§ 8 til 12 er oppfylt.

Konsekvenser for vannmiljøet

Virksomheten til ØRAS på Dal Skog produserer mye forurenset vann, som renses før det slippes til infiltrasjonsbasseng og videre til grunnen. Både grunnvannsforekomsten på Gardermoen og elva Risa som ligger ca. 1200 m nedstrøms er resipienter for avrenning fra ØRAS. ØRAS beskriver i miljørisikovurderingen at sigevannsrensingen med biologisk rensing (aktivslam) er en forbehandling før infiltrering. Renseanlegget er utendørs/åpent med dårlig renseseffekt på enkelte forbindelser i vinterhalvåret.

Ullensaker og Eidsvoll kommuner har i høringsinnspill kommentert at virksomheten til ØRAS ikke må føre til ytterligere forurensning av vannforekomster i området. Særlig bekymring er uttrykt for påvirkning på ørrestamme i Risa, mulig avrenning fra området mot nord-øst til Gudmundsbekken, og påvirkning fra håndtering av glykolholdige gravemasser på området.

ØRAS Dal Skog oppgir i sin kommentar til høringsinnspillene at avrenning fra rensedam mot øst er usannsynlig. Det er tidligere gjort en miljørisikovurdering og hydrogeologisk modellering av sigevann fra deponiet ØRAS II som fant at grunnvannsretningen i deponiområdet er mot nordvest. Virksomheten kontrollerer grunnvannspåvirkning ved å ta prøver i 7 grunnvannsbrønner som er plassert i løsmasser rundt området 4 ganger per år. Årlig rapportering viser at grunnvannsbrønn B1 er tydelig påvirket av sigevann. Denne brønnen står direkte nedstrøms deponiene i retning nordvest mot Risa. I brønn B2 og B3 som står 200-300 m nedstrøms og sannsynligvis kan påvirkes, har overvåkingen ikke påvist sigevannspåvirkning. Det er ikke rapportert å være sigevannspåvirkning i grunnvannsbrønner nordøst for infiltrasjonslagune- i retning Gudmundsbekken.

Ifølge Miljødirektoratets og Norges vassdrags- og energidirektorats database Vann-Nett <https://www.vann-nett.no/> er det risiko for at miljømålet for vannforekomsten Risa 002-3789-R ikke nås innen fristen 2021. Det er derfor viktig at nye aktiviteter ved anlegget ikke påvirker vannforekomsten negativt slik at økologisk og kjemisk miljøtilstand forringes eller det blir vanskeligere å nå miljømålene, jf. vannforskriften § 12.

Deponidelen av ØRAS sin virksomhet på Dal Skog skal jamfør kommunens dispensasjonsvedtak av 28.03.2017 avsluttes innen 28.03.2022. ØRAS II nærmer seg også å være fullt. Fylkesmannen er samtidig kjent med at ØRAS har igangsatt en reguleringsprosess for videre drift på området også etter dette. Fylkesmannen anser god topptetting ved avslutningen av deponi som premissgivende for den fremtidige påvirkningen ØRAS har på ytre miljø. Det er krav i tillatelsen om at plan for avslutning og etterdrift av deponi skal sendes oss senest 1,5 år før deponiet avsluttes, og vi har derfor vi ikke stilt krav til dette nå. Vi mener likevel det er viktig at virksomheten allerede nå ser etableringen av dekker og aktivitet oppå deponiene i sammenheng med kravene som er stilt til avslutning.

ØRAS skal sørge for at utslippene fra deponiene etter rensing oppnår forsvarlig utslippskvalitet. Virksomheten har også generelle krav i tillatelsen om å redusere forurensning så langt som mulig, og plikter å gjøre en selvstendig vurdering av om overvåkningsprogrammet er tilstrekkelig. Fylkesmannen anser at grunnvannets strømningsretning fra ØRAS sitt område på Dal Skog er dokumentert. Det er stilt krav om overvåking av den påvirkningen virksomheten har på miljø, jf. vilkår 12. Vi viser til anbefalingen fra miljørisikovurderingen om at det heller bør overvåkes i brønn nr. 11 og 10 framfor brønn nr. 2 og 3, eventuelt etableres nye overvåkningsbrønner helt inntil deponiet på nedstrøms side. For å bedre vannbalansen og kontrollen på utlekking fra de to deponiene på Dal Skog har vi stilt krav om at ØRAS skal måle og rapportere pumpet sigevannsmengde i begge pumpestasjonene separat.

Glykolbasert avisingsvæske brukes på flyplasser og mottak og lufting av glykolholdig gravemasse vil ha en avrenning. Fylkesmannen vurderer at begrenset tilførsel av lett nedbrytbart organisk stoff i sigevannet fra deponiene sannsynligvis ikke vil redusere muligheten for å oppnå miljømålene i resipientene. Vi har spesifisert at det må overvåkes for glykol/KOF/BOF om det tas imot og deponeres masser som inneholder slik forurensning. ØRAS skal videre etablere en risikobasert grenseverdi i sigevannet etter rensing, jf. vilkår 14.4.

Fylkesmannen har ved denne revideringen av tillatelsen til ØRAS på Dal Skog strammet inn på vilkår for lagring av avfall på virksomhetens område slik at dette blir i tråd med dagen praksis. Virksomheten skal ikke medføre forurensende utslipp til vann når avfallet mottas, sorteres, lagres og behandles slik vi har stilt krav om. De fraksjoner som tillates lagret utendørs skal ikke ha forurensende avrenning. Vi har regulert innholdet av suspendert stoff/partikler, pH og olje i utslipp til vann. Med de krav som er stilt vurderer vi at omsøkte endringer av utslippstillatelsen ikke vil forringe miljøtilstanden eller gjøre det vanskeligere å nå miljømålene for vannforekomstene og at vannforskriften § 12 derfor ikke kommer til anvendelse.

Utredning som følge av EUs vanddirektiv

EUs vanddirektiv ble gjort gjeldende i Norge i 2007 gjennom vannforskriften. Ifølge vannforskriften skal tilstanden i overflatevann beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og minst god kjemisk tilstand. Tilstanden i grunnvann skal minst ha god kjemisk og god kvantitativ tilstand. Vi viser også til regional plan for vannforvaltning for Glomma, godkjent av Klima- og miljødepartementet 4. juli 2016.

I databasen Vann-Nett www.vann-nett.no er vannforekomsten Risa 002-3789-R oppført som en middels stor, klar og kalkrik elv. Vannforekomsten er registrert med moderat økologisk tilstand og god kjemisk tilstand. Det er behov for tiltak for å nå miljømålet om god tilstand innen 2021. ØRAS sitt virksomhetsområde på Dal Skog ligger også over grunnvannsforekomsten Gardermoen 002-736-G, som er registrert med ukjent kvantitativ tilstand og ukjent kjemisk tilstand. Grunnvannsmagasinet er om lag 100 km² stort, og en eventuell utlekking av forurensning vil kunne ha betydelig spredningspotensial og store konsekvenser for miljøtilstand og naturmiljøet knyttet til grunnvannsforekomsten.

Fylkesmannen har stilt som vilkår for tillatelsen at ØRAS overvåker og rapporterer på hvordan utslippene påvirker resipientene, både elven Risa og grunnvannsmagasinet. Overvåkingsprogrammet skal tilfredsstillende vannforskriftens krav til slik overvåking. Kravene fremgår av vedlegg V til vannforskriften³. Kravet om resipientovervåking i tråd med vannforskriften skal bedre kunnskapsgrunnlaget for fastsetting av miljøtilstanden og avklare hvilken påvirkning virksomheten har på vannforekomstene.

Data som fremskaffes ved overvåking i vann, herunder også sediment og biota, skal registreres i databasen Vannmiljø <https://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>. Der det pågår eller skal igangsettes overvåking i regi av Fylkesmannen eller vannregionmyndighet skal virksomheten bidra i felles overvåkingsprogram med data for de kvalitetselementer og parametere i vannforekomsten som kan være direkte eller indirekte påvirket av virksomhetens utslipp.

Vi har stilt som krav at det gjøres en slik undersøkelse av resipientene innen 01.03.2022, vilkår 14.5. Overvåkingsprogrammet samordnes med Vannområde Hurdalsvassdraget / Vorma.

³ <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2006-12-15-1446>

Undersøkelsen/overvåkningsprogrammet må utformes slik at det oppfyller kravene i vannforskriften, jf. vannforskriften vedlegg V. Her finnes det to veiledere som gir nyttig informasjon; [Overvåkning av miljøtilstand i vann, veileder for vannovervåkning iht. kravene i vannforskriften](#), 2010 versjon 1.5 (Overvåkningsveilederen) og [Klassifisering av miljøtilstand i vann, veileder 02:2018](#). Undersøkelsen/overvåkningsprogrammet skal omfatte deponiets eget utslipp, og det skal omfatte relevante kvalitetselementer og parametere som gir grunnlag for å fastsette økologisk og kjemisk tilstand i resipienten i tråd med vannforskriften.

Basert på resultatene fra undersøkelsen skal det gjøres vurderinger av miljøtilstand i vannforekomsten og påvirkningen som virksomheten har på denne. Påvirkningen bør i utgangspunktet følges over flere år for å se utviklingen over tid. Resultatene fra undersøkelsen vil imidlertid danne grunnlag for å vurdere om det bør gjøres endringer av overvåkingsparametere og hyppighet/intervall for videre overvåking.

Konklusjon

Deponering og behandling av avfall kan gi ulemper for nærområdet i form av trafikk, støy, lukt, støv og utslipp til luft og vann. På den annen side er disse anleggene viktige bidragsyttere for å håndtere avfall, og området er regulert til avfallsdeponi og avfallsrelatert virksomhet.

Fylkesmannen har konkludert med at forurensningen i denne saken er akseptabel sett i lys av formålet og retningslinjene i forurensningsloven §§ 1 og 2 og naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Vi har tatt en fullstendig gjennomgang av vilkårene og revidert den eksisterende tillatelsen slik at kravene er i tråd med dagens regelverk og forvaltningspraksis på forurensningsområdet. Revideringen har medført flere endringer i et slikt omfang at revideringen må betraktes som en totalrevidering av de tidligere tillatelsene. Denne tillatelsen er dermed å anse som en ny utslippstillatelse, som gis med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 jf. 29. Tilbakekallingen av tidligere tillatelser er hjemlet i forurensningsloven § 18 tredje ledd.

Det er satt strenge vilkår for beskyttelse av jord og vann samt til overvåking. Dersom vilkår i tillatelsen overholdes mener Fylkesmannen at risikoen er akseptabel og vi gir derfor tillatelse til virksomheten.

Frister

Tabellen nedenfor gir oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

Vilkår	Krav	Frist
3.6	Avklare oppdateringsbehov og revidere beregningene for finansiell sikkerhet til avslutning og etterdrift av deponiet ØRAS II.	31.12.2021
14.1	Utredning nye prioriterte miljøgifter	01.06.2021
14.2	Ferdigstille dekker og system for håndtering av overvann fra komposteringsflaten og sorteringsflaten.	01.06.2021
14.3	Utredning overdekning av det nedlagte deponiet ØRAS I	01.06.2021

14.4	Oppdatert overvåkningsprogram. Det er særskilt viktig at programmet omfatter glykol/KOF/BOF. Etablere en risikobasert grense for utslippet av rensset sigevann.	Før det tillates mottak av masse som kan inneholde slik forurensning
14.5	Utredning som følge av EUs vanndirektiv: overvåkning for grunnvannet og elven Risa etter vannforskriftens bestemmelser	01.03.2022
14.6	Vurdering av om virksomheten er omfattet av industriutslippsdirektivet og hvilke BREF/BAT som blir gjeldende. Denne vurderingen skal sendes til Fylkesmannen.	01.06.2021
14.7	Tilstandsrapport trinn 1-4 forurenset grunn og grunnvann	01.06.2021

Virksomheten skal ikke sende inn dokumentasjon til Fylkesmannen. Dette vil eventuelt bli gjennomgått ved tilsyn.

Vedtak om tillatelse

Fylkesmannen gir Øvre Romerike Avfallsselskap IKS (ØRAS) tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven på Miljøstasjon Dal Skog, (del av gbnr. 199/221) i Ullensaker kommune. Tillatelsen er gitt med hjemmel i forurensningsloven §§ 11 og 29. Det er satt vilkår til tillatelsen med hjemmel i § 16 i samme lov. Fylkesmannen har ved avgjørelsen av om tillatelse skal gis, og ved fastsetting av vilkårene, lagt vekt på de forurensningsmessige ulemper ved tiltaket sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Tillatelsen med vilkår følger vedlagt dette brevet.

Det kan foretas endringer i denne tillatelsen i medhold av forurensningsloven § 18. Endringene skal være basert på skriftlig saksbehandling og forsvarlig utredning av saken. En eventuell endringssøknad må derfor foreligge i god tid før endring ønskes gjennomført.

At forurensningen er tillatt utelukker ikke erstatningsansvar for skade og ulempe eller tap forårsaket av forurensningen, jf. forurensningsloven § 56.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79.

Følgende tillatelser trekkes samtidig tilbake med hjemmel i forurensningsloven § 18, tredje ledd:

- 12.11.1996 tillatelse til jordreanlegg for behandling av oljeforurenset masse
- 12.09.2008 tillatelse til deponi for ordinært avfall, samt enkelte avfallsaktiviteter

Vedtak om gebyr

ØRAS Dalskog AS skal betale et gebyr på 164 000,- for Fylkesmannen i Oslo og Viken sin behandling av søknad, jf. forskrift om begrensning av forurensning av 1.6.2004 kapittel 39 om gebyrer til statskassen for arbeid med tillatelser og kontroll etter forurensningsloven. Saksbehandlingen knyttet til behandling av søknaden er plassert i gebyrsats 3, jf. forurensningsforskriften § 39-4. Ressursbruk knyttet til saksbehandlingen er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats. Herunder hører

gjennomgang av søknaden, møter og korrespondanse med søker, høring av saken samt endring av tillatelsen. Innsats fra andre fagpersoner hos Fylkesmannen inngår også. Størstedelen av vårt arbeid med behandling av søknaden er gjort i 2018/2019. Vi benytter derfor unntakshjemmel i forurensningsforskriften § 39-10 og ettergir gebyr slik at beløpet blir på kr. 164 000 som tilsvarer gebyrsats 3 i 2019.

Faktura med innbetalingsblankett ettersendes fra Miljødirektoratet.

Klageadgang

Vedtaket om tillatelsen, herunder plassering i gebyrsats 3, kan av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker fra avgjørelsen er mottatt. Eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes via Fylkesmannen.

Kunngjøring

Vi vil kunngjøre vedtaket i Romerike Blad og Eidsvoll Ullensaker blad og på Fylkesmannens nettsted www.fylkesmannen.no/ov/. ØRAS Dal Skog AS skal betale kostnaden for kunngjøringen i avisen, jf. forurensningsforskriften § 36-18, andre ledd.

Med hilsen

Kari Skogen
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Siri Haug
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

Revidert tillatelse - vilkår

Kopi til:

BORGE LAILA HELENE	VARDEVEGEN 7	2054	MOGREINA
JAGLAND ERIK SMITH	EKORNVEIEN 3	3482	TOFTE
KJØSSVEEN REIDUN	VARDEVEGEN 3	2054	MOGREINA
Ullensaker kommune	Postboks 470	2051	JESSHEIM
JOHANSEN DAVID BERNHARD	SÆTREVEGEN 96	2054	MOGREINA
Nannestad kommune	Teiealleen 31	2030	NANNESTAD
Vannområde Hurdalsvassdraget / Vorma	Sekretariatet, co/Nannestad kommune		
ØRAS IKS			
AKHTAR MUMTAZ	FRYDENBERGBAKKEN 1	0575	OSLO
Eidsvoll kommune	Postboks 90	2081	EIDSVOLL
JOHANNESSEN ANBJØRG	SÆTREVEGEN 7	2054	MOGREINA
PEDERSEN MARIE KRISTIN	VARDEVEGEN 19	2054	MOGREINA

TANOLA MERIFLOR	FREDBOS VEI 64	2067	JESSHEIM
FURULUND SIGURD	TRONDHEIMSV - JESSHEIM 500	2067	JESSHEIM
FURULUND TOMAS	ANDORSTUVEGEN 141 A	2054	MOGREINA
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA)	Maridalsveien 120	0461	OSLO
PEDERSEN HELEN JULIE	VARDEVEGEN 11	2054	MOGREINA
TORGersen KJERSTI	SÆTREVEGEN 11	2054	MOGREINA
Øvre Romerike brann og redning	Industrivegen 28	2069	JESSHEIM
Hurdal kommune	Minneåsvegen 3	2090	HURDAL
UTZ TORIL SYNNOVE	SÆTREVEGEN 9	2054	MOGREINA
ØSTGAARD ARNFINN	SÆTREVEGEN 3	2054	MOGREINA
BITINAS TOMAS	VARDEVEGEN 9 A	2054	MOGREINA
MAJORSÆTER MARTIN SIGMUND	MAJORSETERVEGEN 166	2054	MOGREINA
SYVERSEN BJØRN	SÆTREVEGEN 13	2054	MOGREINA
TANGEN KARI H MAJORSÆTER	HOVINVEGEN 4 A	2067	JESSHEIM
ÅRØE PER	SÆTREVEGEN 5	2054	MOGREINA
ÅRØE REIDUN MARGRETE	SÆTREVEGEN 5	2054	MOGREINA
EGGUM ELI K MAJORSÆTER T	MAJORSETERVEGEN 159	2054	MOGREINA
HOSSET ANN KRISTIN	SÆTREVEGEN 1	2054	MOGREINA
PEDERSEN RUNE REINHOLT	VARDEVEGEN 11	2054	MOGREINA

Referanser:

- L 13.03.1981 nr. 6 Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven)
- L 10.02.1967 nr. 10 Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven, fvl.)
- L11.06.1976 nr. 79 Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven)
- F 01.06.2004 nr. 931 Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- L 19.06.2009 nr. 100 Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- F 15.12.2006 nr. 1446 Forskrift om rammer for vannforvaltningen (vannforskriften)
- L 27.06.2008 nr. 71 Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- F 01.06.2004 nr. 930 Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442)
- Rundskriv nr. T-3/12, dato: 21.11.2012, Klima- og miljødepartementet
- F 11.10.05 nr. 1196 Forskrift om smittefarlig avfall
- F 19.06.2015 nr. 716 Forskrift om fremmede organismer FOR-2015-06-19-716